

**Prognoza oddziaływania na środowisko
Uproszczonych planów urządzenia lasu
dla lasów położonych na terenie
Gmin Olszanka i Sarnaki .**

powiat łosicki

na okres od 01.01.2026r. do 31.12.2035r.

Spis treści

1. Wprowadzenie do aktualnej sytuacji prawnej, administracyjnej i przyrodniczej na terenie objętym Uproszczonymi Planami Urządzenia Lasu, Zawartość UPUL, Metody zastosowane przy opracowaniu prognozy	4
1.1 Podstawa prawna opracowania, główne akty prawne związane z niniejszym opracowaniem	4
1.2 Informacja o zawartości, głównych celach projektów UPUL, powiązanie z innymi dokumentami.....	6
1.3 Metodyka stosowana przy sporządzaniu Prognozy	7
1.4 Położenie administracyjne i przyrodnicze	8
1.5 Funkcjonujące formy ochrony przyrody na terenie obrębów objętych opracowaniem oraz charakterystyczna fauna i flora	9
1.5.1 Ustanowione parki narodowe	9
1.5.2 Ustanowione rezerваты przyrody.....	9
1.5.3 Ustanowione parki krajobrazowe	9
1.5.4 Ustanowione obszary chronionego krajobrazu	9
1.5.5 Ustanowione Obszary Natura 2000.....	9
1.5.6 Ustanowione użytki ekologiczne	11
1.5.7 Występujące siedliska przyrodnicze	11
1.5.8 Występujące pomniki przyrody.....	11
1.5.9 Charakterystyczna fauna i flora obszaru	11
1.6 Charakterystyka lasów własności prywatnej na opracowywanym terenie	12
1.7 Potencjalne zagrożenia dla ekosystemów leśnych	14
1.7.1 Zagrożenia pożarowe	14
1.7.2 Zagrożenia niebiotyczne	15
1.7.3 Zagrożenia biotyczne	15
2. Przewidywany wpływ realizacji UPUL na środowisko naturalne	15
2.1.Wpływ na ludzi	15
2.2.Wpływ na występujące gatunki zwierząt	16
2.3.Wpływ na występujące gatunki roślin	16
2.4.Wpływ na powietrze.....	16
2.5.Wpływ na powierzchnię ziemi	16
2.6.Wpływ na wodę.....	17

2.7. Wpływ na zasoby naturalne	17
2.8. Wpływ na krajobraz	17
2.9. Wpływ na klimat	17
2.10. Wpływ na dobra kultury materialnej	17
3. Przewidywany wpływ realizacji UPUL na poszczególne formy ochrony przyrody.....	18
3.1 Pomniki przyrody	18
3.2 Parki Krajobrazowe.....	18
3.3 Użytki ekologiczne.....	18
3.4 Obszary Natura 2000	19
3.4.1 Obszary Natura 2000 położone na opracowanym terenie.....	19
3.4.2 Zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych na terenie Obszarów Natura 2000	20
3.4.3 Siedliska i gatunki będące przedmiotami ochrony na terenie Obszarów Natura 2000	22
3.4.4 (Tabela 6 i 7) Potencjalny wpływ realizacji dokumentu na siedliska i gatunki, dla których obszar ma znaczenie szczególne, wg różnego typu oddziaływań.....	33
3.4.5 Wpływ realizacji UPUL na integralność Obszaru Natura 2000.....	39
4. Wpływ realizacji UPUL na inne formy ochrony przyrody.....	39
5. Zagrożenia powodowane gospodarką leśną (w tryb. art. 52a Ustawy.....)	39
6. Działania zapobiegające wystąpieniu znaczących oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu UPUL.....	40
7. Rozwiązania alternatywne, ewentualne oddziaływania transgraniczne oraz potencjalne skutki braku realizacji zapisów zawartych w UPUL.....	42
7.1 Rozwiązania alternatywne.....	42
7.2. Ewentualne oddziaływania transgraniczne w trakcie realizacji UPUL.....	42
7.3. Potencjalne skutki braku realizacji UPUL	42
8. Monitorowanie skutków realizacji dokumentu	43
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	43
10. Wykaz skrótów i symboli.....	44
11. Literatura	45
12. Oświadczenie w trybie Art. 51, ust.2, pkt 1 Ustawy.....	47

1.Wprowadzenie do aktualnej sytuacji prawnej, administracyjnej i przyrodniczej na terenie objętym Uproszczonymi Planami Urządzenia Lasu

1.1 Podstawa prawna opracowania

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów „polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...) opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, lub planów, „których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000” wynika z Art. 46 Ustawy dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach, oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) zwanej dalej „ustawą OOS”.

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości został uzgodniony w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 12 września 2025 r. (WOOS-III.411.357.2025.JD).

Z Art. 51 ustawy OOS wynika, że organ sporządzający projekt uproszczonego planu wykonuje Prognozę zawierającą elementy:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe,

stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzona prognoza zawiera powyższe elementy ze szczegółowością wynikającą ze specyfiki projektowanego dokumentu - uproszczonych planów urządzania lasu.

Podstawowe akty prawne regulujące opracowanie projektowanego dokumentu oraz niniejszą Prognozę:

Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach, oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1478, z późn. zm.);

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 960 z późn. zm.);

Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzania lasu, uproszczonego planu urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U.2012.1302),

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409),

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014.1408),

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz. 2183);

Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt Dz.U. 2020 poz. 26

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz.U.2022.1071)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (t.j. Dz. U. 2022, poz.1065 z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, poz. 133 z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku Dz.U.2019.1383

Wynikające z prawa międzynarodowego:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, wraz z późniejszymi zmianami, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasia;

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową;

Dyrektywa Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r.(z późn. zm.) w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu;

Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r.

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.

Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r.

1.2 Główne cele realizacji UPUL i zawartość opracowań. Powiązanie z innymi dokumentami

I. Głównym celem opracowania projektów uproszczonych planów urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego uproszczonego planu urządzenia lasu, który sporządza się na okres 10 lat. Cele, dla których wykonano przedmiotowe projekty uproszczonych planów urządzenia lasu przedstawiają się następująco:

1. inwentaryzacja zasobów leśnych,
2. ocena stanu lasu,

3. ocena zagrożeń lasu,
4. ustalenie ramowych zadań z uwzględnieniem hodowli lasu, ochrony lasu i ochrony przyrody w lasach,
5. opracowanie map gospodarczych.

II. Projekty UPUL zawierają:

- 1 Opis ogólny - zawiera: Nadzór nad lasami – wskazanie nadzorca, Warunki przyrodnicze: - określenie krainy i dzielnic przyrodniczo leśnej, zestawienie siedliskowych typów lasu z określeniem gospodarczego typu zgodnie z aktualnie obowiązującymi zasadami hodowli lasu, ramowy skład odnowień i zalesień, określenie maksymalnej miąższości możliwej do pozyskania w oparciu o aktualnie obowiązujące wieki rębności i etaty cięć, informacje i zalecenia dotyczące ochrony przyrody.
- 2 Opisy taksacyjne lasu – szczegółowa inwentaryzacja zasobów leśnych, wskazania dla gospodarki leśnej na najbliższe 10-cio lecie, zestawienia tabelaryczne z zakresu hodowli, ochrony i użytkowania lasu.
- 3 Rejestr działek leśnych - wykaz ilościowych i powierzchniowych zadań dla poszczególnych właścicieli, z wykazami i zestawieniami działek i właścicieli.
- 4 Opracowania graficzne.

III. Powiązanie z innymi dokumentami.

Uproszczony plan urządzenia lasu wpisuje się w założenia Programu ochrony środowiska dla powiatu łosickiego.

Istnieje ścisłe powiązanie – podporządkowanie UPUL aktom prawnym, wymienionych w p. 1.1 i 3.1-3.4, dotyczących obszarów chronionych.

Wymienione dokumenty opierając się na aktach prawa wyższego rzędu, wyznaczają ramy dla prowadzenia gospodarki leśnej. Zaproponowane w nich zasady ochrony zostały wzięte pod uwagę przy sporządzaniu projektów UPUL.

1.3 Metody zastosowane przy opracowaniu prognozy.

Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy - opis stanu środowiska wykonano w oparciu o metody opisowe, z wykorzystaniem opisów taksacyjnych lasu oraz danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu, Ostoja Nadbużańska, Dolina Liwca i Ostoja Nadliwiecka . W ocenie oddziaływania na środowisko, w tym na chronione siedliska i gatunki wykorzystano wiedzę ekspercką, opartą na wieloletniej praktyce i wypracowanych metodach planowania i prowadzenia gospodarki leśnej.

Analizę prowadzono równolegle z pracami urządzeniowymi wg typowych dla tego rodzaju opracowań etapów:

Etap I - Zdefiniowanie problemu.

„Problemem” z punktu widzenia planowania gospodarki leśnej jest konieczność odstępstwa od standardowych metod postępowania w fazie planowania i realizacji gospodarki leśnej. Z punktu widzenia ochrony siedlisk i gatunków problemem jest ingerencja człowieka w wyniku m.in. prowadzonej gospodarki.

W celu identyfikacji i czytelnego przedstawienia lokalizacji i rozmiarów obszarów wymagających indywidualnego planowania sporządzono, w fazie prac wstępnych podkłady

mapowe zawierające warstwy tematyczne, dotyczące zasięgu lasów mających wejść w zakres opracowania i lokalizacji obszarów chronionych.

Etap II - (Faza prac przygotowawczych) Opracowanie modelu i kolejności (ścieżki) postępowania, determinowanej hierarchią ważności celów (gospodarcze - ochronne). Na tym etapie wykluczane są te elementy planowania urzędniowego, które w świetle opracowań środowiskowych, m.in. przewodników metodycznych i monitoringu siedlisk prowadzonych przez GIOŚ, są z założenia sprzeczne z celami ochrony.

(Przykładowo - odejście od kontynuowania rębni, wynikającej z analizy gospodarki przeszłej, w sytuacji gdy ta forma gospodarowania potencjalnie zagraża chronionemu siedlisku.)

Etap III - Zbieranie informacji (faza prac terenowych) Na tym etapie pozyskiwane są informacje opisowe łącznie ze szczegółową lokalizacją wyłączeń leśnych - drzewostanowych i siedliskowych - na tle obszarów chronionych.

Etap IV - Analiza uzyskanych informacji (faza prac terenowych) polega głównie na identyfikacji miejsc konfliktu pomiędzy gospodarką i ochroną przyrody na terenach lasów.

Etap V - Formułowanie ostatecznych wniosków. Podejmowane są decyzje, na podstawie wiedzy „ekspertckiej” odnośnie rodzaju i intensywności zabiegów pielęgnacyjnych, wyznaczenia wyłączeń(stref) wokół chronionych siedlisk - zasięg tych stref zależy od indywidualnych uwarunkowań leśnych oraz specyfiki obszaru chronionego i ma wg wykonawcy planu gwarantować co najmniej neutralność gospodarki leśnej w odniesieniu do chronionych obiektów.

W celu przedstawienia w czytelny sposób oceny wpływu na w/w wykorzystano analizę macierzową, uproszczoną i dostosowaną do tego opracowania.

Sporządzona prognoza wyklucza negatywny wpływ realizacji UPUL na elementy środowiska naturalnego. Objęte są one dostateczną ochroną zapewnianą im przez ustanowione dotychczas regulacje prawne, zapewniające ochronę i zachowanie specyfiki poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wprowadzenie do aktualnej sytuacji administracyjnej i przyrodniczej na terenie objętym Uproszczonymi Planami Urządzenia Lasu

Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie
Makroregion	Nizina Południowopolska
Mezoregiony	Wysoczyzna Siedlecka Podlaski Przełom Bugu

Tabela 1:Umiejscowienie gmin Olszankaw i Sarnaki w ramach podziału fizyczno-geograficznego.

Gminy Olszanka i Sarnaki położone są w województwie mazowieckim, w powiecie łosickim, stanowi środkową część powiatu. Powiat łosicki położony jest we wschodniej części województwa mazowieckiego.

Obszar gmin znajduje się pod wpływem klimatu kontynentalnego, należy do najchłodniejszych rejonów kraju, okres wegetacyjny trwa krócej niż na większości jego części. Zasadniczy wpływ na kształtowanie pogody i klimatu mają czynniki cyrkulacyjne (rzeźba terenu, kierunki napływu mas powietrza, wysokość nad poziomem morza, stosunki hydrograficzne, szata roślinna). Powiat charakteryzuje się dużą amplitudą rocznych temperatur, dość ostrą zimą, umiarkowanie wilgotnym ciepłym latem, średnią roczną sumą opadów na poziomie 550-560 mm, o dominacji wiatrów zachodnich. Region ten odznacza się przewagą średnio korzystnych cech klimatycznych dla rolnictwa. Średnia roczna temperatura powietrza to ok. 7-8 stopni C.

1.5 Funkcjonujące formy ochrony przyrody na terenie wsi objętych opracowaniem oraz charakterystyczna fauna i flora:

1.5.1 Ustanowione parki narodowe:

Teren wsi objętych opracowaniem nie pokrywa się z obszarami ochrony przyrody typu Parki Narodowe.

1.5.2 Teren wsi objętych opracowaniem nie pokrywa się z obszarami ochrony przyrody typu rezerwaty przyrody.

1.5.3 Ustanowione Parki Krajobrazowe:

Na terenach wsi objętych opracowaniem położony jest Park Krajobrazowy Podlaski Przełom Bugu wraz z otuliną, utworzony w 1994 r. obejmuje kilkudziesięciokilometrowy odcinek doliny Bugu przyległy do granicy z Białorusią. Największym walorem krajobrazowym Parku jest przełomowa dolina rzeki, wijącej się wśród morenowych wzgórz osiągających kilkadziesiąt metrów wysokości względnej. Powierzchnia zajmowana przez park to 30904 ha, wraz z otuliną 48035 ha

1.5.4 Ustanowione obszary chronionego krajobrazu: Teren wsi objętych opracowaniem nie pokrywa się z obszarami ochrony przyrody typu obszary chronionego krajobrazu.

1.5.5 Ustanowione obszary Natura 2000:

PLB140001 Dolina Dolnego Bugu

Obszar specjalnej ochrony ptaków z datą zaklasyfikowania listopad 2004

Dla obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 [Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2014r. Poz.

9006] [Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2014r. Poz. 3204] [Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2014r. Poz.3080]

-Powierzchnia – 74309,9200 ha,

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 51. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych. Jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych gadożera; do niedawna jedno z nielicznych w Polsce stanowisk kulona. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3, C6) następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bocian czarny, brodziec piskliwy, cyranka, czajka, czapla siwa, krwawodziób, gadożer (PCK), kszyszek, kulik wielki (PCK), płaskonos, podróżniczek (PCK), rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sieweczka obrożna (PCK), zimorodek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: bocian biały, kania czarna, derkacz, wodnik i samotnik. Niestety brak jest danych o ptakach w okresie pozalęgowym. Bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pajaków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophris aequipes*, *Hahnia halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantes flavipes*, *Styloctetor stativus*). Cenny kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym charakterze naturalnym, oraz szereg zbiorowisk roślinnych związanych z siedliskami wilgotnymi.

PLH140011 Ostoja Nadbużańska

Specjalny obszar ochrony siedlisk z datą zaklasyfikowania styczeń 2008 rok.

Dla obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 [Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2014r. Poz. 8654] [Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2014r. Poz. 3132] [Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2014r. Poz.3015].

-Powierzchnia – 46036,7400 ha,

Obszar stanowi naturalna dolina rzeki Bug. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje ona 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z koza złotawą i kiełbkiem białopłetwym. Stanowiska rzadkich gatunków roślin w tym 2 gatunki z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pajaków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophris aequipes*, *Hahnia halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantes flavipes*, *Styloctetor stativus*).

Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

PLB140002 Dolina Liwca.

Obszar specjalnej ochrony ptaków, data wyznaczenia obszaru – 2004 rok, obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. nr 25, poz. 133). Dla Obszaru ustanowiono Plan Zadań Ochronnych, obecnie obowiązującym aktem jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 kwietnia

2023 roku zmieniające Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002.

Obszar obejmuje dolinę rzeki Liwiec od źródeł do ujścia do rzeki Bug, z łąkami i zalewowymi pastwiskami powstałymi na zmeliorowanych bagnach. W dolinie dominują łąki i pastwiska, lokalnie występują łągi olchowe i olchowo-jesionowe, z dominującą sosną.

Przedmiotami ochrony są gatunki ptaków ujęte w Załączniku I Dyrektywy ptasiej: brodziec piskliwy, cyraneczka, cyranka, gęgawa, dziwonia, rybitwa białowąsa i czarna, bocian biały, błotniak stawowy, kszczyk, żuraw, rycyk, kulik wielki i derkacz.

PLH140032 Ostoja Nadliwiecka

Specjalny obszar ochrony siedlisk z datą wyznaczenia w Polsce w 2023 roku

Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nadliwiecka PLH140032 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2089). Dla obszaru ustanowiono Plan Zadań Ochronnych, obowiązującym obecnie aktem jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 kwietnia 2023 roku zmieniające Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadliwiecka PLH140032. Ostoja Nadliwiecka jest jednym z najcenniejszych przyrodniczo obszarem we wschodniej części województwa mazowieckiego. o jego dużej randze decydują duża różnorodność biologiczna, koncentracja stanowisk chronionych oraz ginących gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Obszar stanowi ważny korytarz ekologiczny. W obszarze zainwentaryzowano 14 siedlisk przyrodniczych i 18 gatunków z załącznika I i II Dyrektywy siedliskowej.

1.5.6 Ustanowione użytki ekologiczne:

Na terenach wsi objętych opracowaniem są zlokalizowane użytki ekologiczne:

„Białe Błota” – we wsi Radlnia,

„Na Błotach”, „Łużyk” i „Błotniak” – we wsi Mszanna,

„Wodnik” – we wsi Szydłówka

„Liwo” – we wsi Próchenki.

1.5.7 Występujące siedliska przyrodnicze:

Na obszarach leśnych objętych opracowaniem nie występują siedliska przyrodnicze.

1.5.8 Występujące pomniki przyrody:

Na terenie miejscowości Mszanna zlokalizowany jest pomnik przyrody nieożywionej (głaz narzutowy)

1.5.9 Charakterystyczna fauna i flora obszaru:

Pod względem geoprzyrodniczym Gminy Olszanka i Sarnaki położone są na granicy Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego (makroregion Nizina Południowopodlaska). Obszar gmin w większości obejmuje mezoregion Wysoczyzna Siedlecka, tylko północny fragment wchodzi w skład mezoregionu Podlaski Przełom Bugu. W krainie tej przeważają gatunki nizinne, środkowoeuropejskie. Większość zwierząt występuje na terenach leśnych. Najliczniej występują tu łowne gatunki ssaków leśnych: sarna, jeleń europejski, dzik, zając, lis. Coraz częściej spotykanymi są bóbr i wydra. Największą grupę zwierząt w gminie stanowią ptaki. Najczęściej spotykane są: bocian biały, krogulec, puszczyk, czajka, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, skowronek polny, sójka, kawka, wrona, gawron, kruk, słowik szary, wróbel, mazurek, trznadel, kuropatwa, bażant, turkawka, muchołówka. Lasy są schronieniem wielu rzadkich, puszczańskich gatunków ptaków takich jak: bocian czarny, trzmielojad. Inny jest skład gatunkowy zwierząt związanych ze środowiskiem pól i łąk dominuje tu drobna zwierzyna łowna, liczne gatunki gryzoni, szkodniki pól uprawnych, oraz ptaki. Należą do nich: sarna

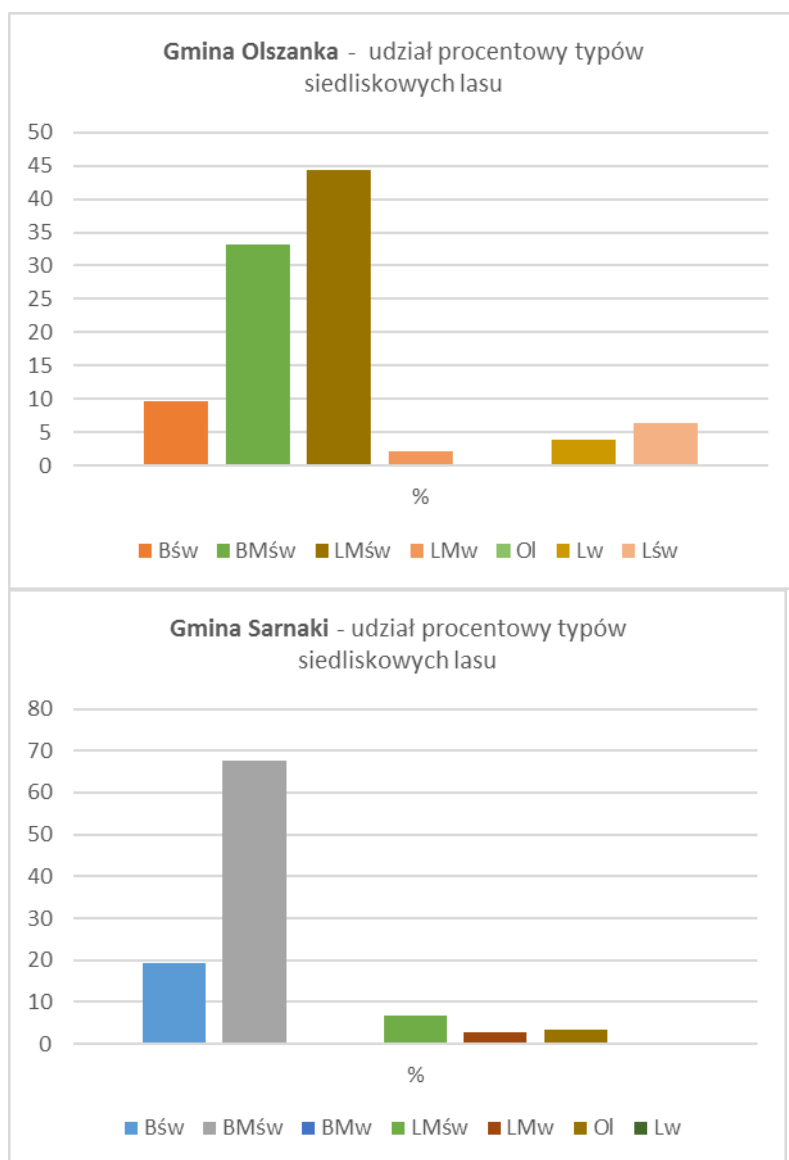
odmiany polnej, zając, bażant, kuropatwa, skowronek, świergotka, pliszka, czajka. Z gadów na terenie gmin można spotkać jaszczurki: zwinkę i żyworódkę, żmiję zygzakowatą, zaskrońca oraz żaby i ropuchy. O bogactwie fauny na badanym terenie świadczy fakt, że występują tu gatunki zwierząt, które ze względu na swą rzadkość znalazły się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt Chronionych.

1.6 Charakterystyka lasów własności prywatnej na opracowywanym terenie

Opracowanie obejmuje lasy własności prywatnej oraz wspólnoty gruntowe na terenie obrębów ewidencyjnych gminy Olszanka: Bejdy, Bolesty, Dawidy, Hadynów, Klimy, Korczówka, Korczówka Kolonia, Nowe Łepki, Mszanna, Olszanka, Pietrusy, Próchenki, Radlnia, Stare Łepki, Szawły, Szydłówka, Wyczółki oraz obrębów Borsuki i Serpelice z gminy Sarnaki. Powierzchnia lasów ujętych w planie wynosi 1982,74 ha (gm. Olszanka 1111,5480 gm. Sarnaki 876,1141) Przeciętny zapas drzewostanu na opracowywanym terenie wynosi gmina Olszanka 238 m³/ha, gmina Sarnaki 234 m³/ha). Struktura typów siedliskowych jest stosunkowo mało zróżnicowana, typami posiadającymi największy udział w gminie Olszanka ma las mieszany świeży (ponad 44%) i kolejno bór mieszany świeży (ponad 33%). W gminie Sarnaki największy udział ma bór mieszany świeży (ponad 67%) i bór świeży (ponad 19%). Siedliska wilgotne stanowią niewielką część powierzchni i zajmują po niespełna 7% powierzchni opisywanych lasów. Gatunkami panującymi na największym obszarze objętym opracowaniem jest sosna (gmina Olszanka ponad 65%, gmina Sarnaki ponad 85% udziału), która jednocześnie jest najpowszechniejszym gatunkiem iglastym. Z gatunków liściastych największy udział ma w gminie Olszanka dąb i brzoza (łącznie ponad 25%), w gminie Sarnaki brzoza i olcha (łącznie ponad 11% udziału).

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [ha]
	Gm. Olszanka	Gm. Sarnaki
Bśw	108,3908	167,623
BMśw	367,6358	592,4234
BMw	-	2,3148
LMśw	491,8497	57,6669
LMw	24,1133	25,0562
Ol	3,5412	29,3145
Li	-	0,2723
Lw	43,2855	1,4430
Lśw	72,7321	-
RAZEM	1111,548	876,1141

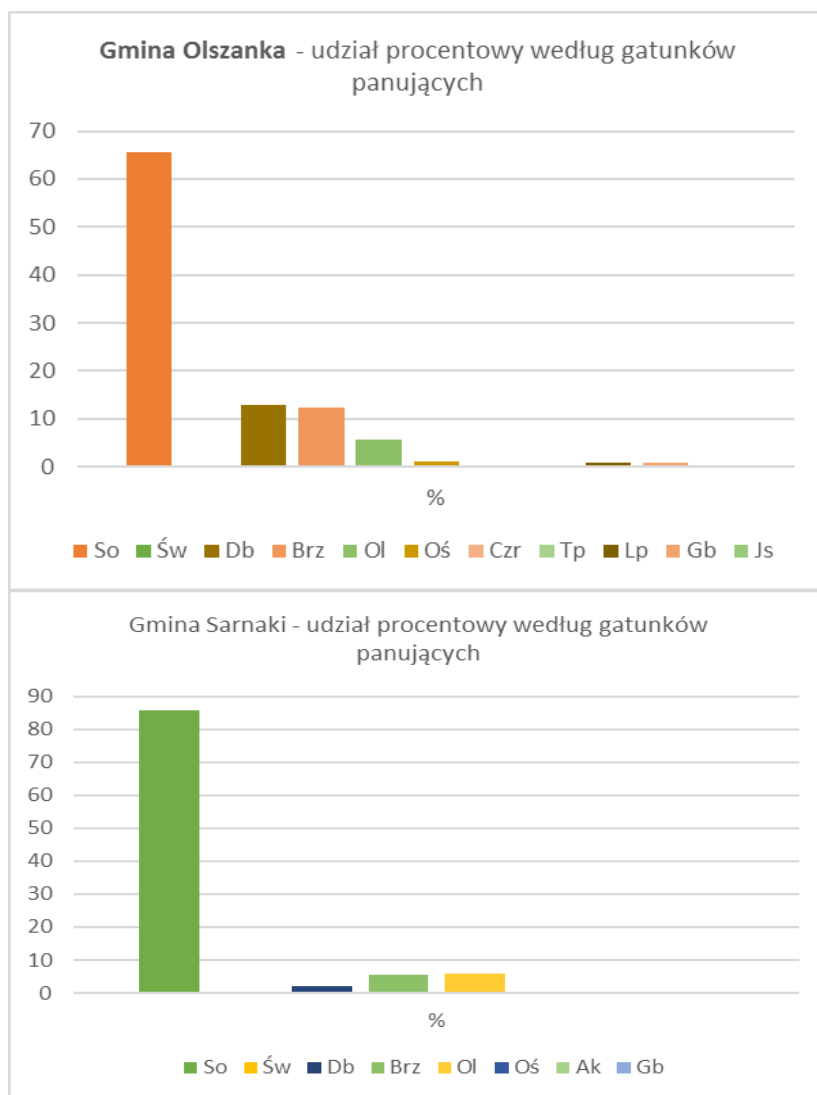
Tabela 2 Zestawienie udziału powierzchniowego typów siedliskowych dla lasów położonych na terenie objętym opracowaniem.

Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [ha]
	Gm. Olszanka	Gm. Sarnaki
So	730,4377	750,8101
Św	1,8347	1,3451
Db	143,1311	19,3285
Brz	137,4555	49,1657
Ol	61,6257	50,6617
Dbc	0,2375	-
Oś	12,8653	2,93
Ak	-	0,7126
Czr	0,6889	-
Kl	0,5142	-
Tp	0,9182	-
Wz	0,4426	-
Lp	8,795	-

Gb	10,3792	1,1604
Js	1,4398	-
Jw	0,5396	-
Wb	0,2434	-
RAZEM	1111,548	876,1141

Tabela 3 Zestawienie powierzchniowe występowania poszczególnych gatunków panujących w drzewostanach objętych opracowaniem.

1.7 Potencjalne zagrożenia dla ekosystemów leśnych

1.7.1 Zagrożenia pożarowe

Najbardziej zagrożonym pożarami terenem na opracowywanym obszarze jest kompleks lasów wsi Serpelice i Borsuki. Zagrożenie wynika z rodzaju przeważających siedlisk leśnych - Bśw i BMśw – podatnych na powstanie i rozwój pożaru. Zagrożenia pożarowe zależne są w znacznej mierze od świadomości właścicieli lasów prywatnych oraz od wypełniania przez

nich zaleceń odnośnie ochrony przeciwpożarowej na terenie posiadanych przez nich lasów. Niezależnie od czynników ludzkich, również same długotrwałe susze, głównie występujące w okresie letnim mogą być powodem powstania zagrożenia pożarowego. W końcu bardzo dużą rolę odgrywa stan sanitarny lasów, kluczową rolę odgrywa tu realizacja UPUL, w tym wykonywanie wskazań dotyczących zakładania pasów p.poż. i oczyszczanie z martwych drzew, krzewów i chrustu 30 metrowej strefy wzdłuż dróg publicznych i torów kolejowych.

1.7.2 Zagrożenia niebiotyczne

Bardzo silne wiatry mogą być źródłem bardzo rozległych i nieodwracalnych uszkodzeń drzewostanów, bardziej podatne są drzewostany silnie przerzedzone o małym zwarcu. Powodem takiego stanu rzeczy jest pozaplanowy wyrąb lasów prywatnych. Inną przyczyną uszkodzeń powodowanych przez wiatr jest nagłe odsłonięcie drzewostanu od strony zachodniej czy północno-zachodniej w wyniku zakładanych zrębów niezgodnie z planami urządzenia lasu. Bardzo silne wiatry występują na opracowywanym terenie stosunkowo rzadko. Intensywne opady ciężkiego, mokrego śniegu mogą powodować typowo mechaniczne uszkodzenia elementów drzewostanu, do najbardziej dotkliwych należą uszkodzenia młodników, szczególnie iglastych, w czasie prac terenowych stwierdzono uszkodzenia na łącznej powierzchni 12 ha. Wynikające z różnych przyczyn (wahania poziomu wód gruntowych, długotrwałe okresy bez opadów, silne wiatry itp.) niedobory lub nadmiar wody stanowią zagrożenia dla drzewostanów między innymi zwiększając podatność na szkodliwą działalność owadów. Na opracowywanym obszarze nie występują długotrwałe okresy suszy, co jest charakterystyczne dla umiejscowienia obszaru w obrębie określonej strefy klimatycznej, nie prowadzi się również szeroko zakrojonych prac melioracyjnych.

1.7.3 Zagrożenia biotyczne

W trakcie prac terenowych stwierdzono pojedyncze oznaki żerowania szkodników pierwotnych drzew. Jedynie drzewostany sosnowe powstałe na gruntach porolnych narażone są na wpływ huby korzeniowej, czemu przeciwdziałać należy przez dążenie do jak najszybszej przebudowy drzewostanu (nawet w III klasie wieku) i usunięcie opanowanych sosen.

Zagrożenia biotyczne ze strony zwierzyny - największe szkody wyrządzają jeleniowate uszkadzające głównie uprawy i młodniki w wyniku spalowania i zgryzania. Inną przyczyną uszkodzeń jest żerowanie bobra europejskiego, uszkadzającego miejscami znaczne powierzchnie drzewostanu, jednak z uwagi na ochronę w/w gatunku uszkodzenia te należy uznać za koszty konieczne.

Ogólny stan zdrowotny drzewostanów przedstawia się dobrze, nie stwierdzono innych przyczyn zagrażających kondycji opisywanych lasów.

2. Przewidywany wpływ realizacji UPUL na środowisko naturalne

2.1. Wpływ na ludzi

Planowanie zadań gospodarczych w UPUL oparto na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, gwarantującej utrzymanie lub powiększenie zasobów leśnych (drzewnych) realizowanych poprzez przebudowę i odnowienia drzewostanów z dostosowywaniem docelowych składów gatunkowych do założonego modelu, zgodnego z założeniami Zasad Hodowli Lasu. W efekcie powstaną drzewostany o zróżnicowanej strukturze wiekowej, przestrzennej i gatunkowej. Powiększenie zasobów leśnych wpłynie pozytywnie nie tylko na zasoby surowca ale również na wszelkie poza produkcyjne funkcje lasu (miejsc wypoczynku i

rekreacji). Realizacja zadań zawartych w UPUL wpłynie na ludzi pozytywnie w ujęciu długookresowym i neutralnie w ujęciu krótkookresowym.

2.2.Wpływ na występujące gatunki zwierząt

Na obszarach leśnych objętych UPUL stwierdzono występowanie gatunków zwierząt łownych(ustawa Prawo łowieckie (Dz.U. z 2025 r. poz. 539, ze zm.). Są to sarna, jeleń, dzik oraz zając. W/w ustawa zapewnia ochronę prawną zwierzyny łownej odnośnie tworzenia warunków bezpiecznego jej bytowania (m.in: zwalczanie kłusownictwa, zakazy płoszenia, łapania, przetrzymywania, ranienia i zabijania, zakazy posiadania jaj i piskląt, niszczenia gniazd, nor, legowisk). Odnośnie zwierzyny łownej ujętej w ustawie Prawo łowieckie, realizacja UPUL będzie miała w najgorszym razie neutralny wpływ na stan ich populacji i warunki bytowania. Stwierdzić należy, że zabiegi wynikające z realizacji UPUL odnoszą się do konkretnych wyłączeń leśnych, dla których zostały zaplanowane. Z tego względu, zniwelowane do minimum są ewentualne zagrożenia dla obszarów znajdujących się w ich bezpośrednim bądź dalszym sąsiedztwie, a więc również dla występujących tam gatunków zwierząt.

2.3.Wpływ na występujące gatunki roślin

Potencjalnie największym zagrożeniem z punktu widzenia ochrony roślin jest mechaniczne przygotowanie gleby poprzedzające odnowienia lasu i uszkodzenia pokrywy gleby w czasie zrywki drewna. Przy planowaniu całego procesu pozyskania drewna kierowano się potrzebą wyeliminowania bądź ograniczenia negatywnego wpływu na pokrywę glebową i runo leśne, wszędzie tam gdzie jest to możliwe projektowano rębnie złożone, w sytuacjach gdzie nie można uniknąć projektowania zrębów, jako potencjalnie najbardziej inwazyjnych procesów, zaleca się pozostawianie zwartych kęp i grup starodrzewi, chroniących płaty roślin będących pod ochroną. Dodatkowo przy występujących gatunkach roślin chronionych zalecano wykonywanie zabiegów wyłącznie w okresach zalegania pełnej pokrywy śnieżnej. Nie planuje się wykonywania czynności o wpływie szerszym niż przewiduje cel główny zabiegu, tj. melioracji wodnych, nawożenia mineralnego czy stosowania środków chemicznych. Wpływ realizacji UPUL na chronione gatunki roślin w ujęciu długoterminowym będzie neutralny.

2.4.Wpływ na powietrze

Zabiegi wykonywane są w znacznych odstępach czasowych, bez koncentrowania udziału sprzętu emitującego znaczne ilości spalin. Wpływ na powietrze należy zatem uznać za pomijalny - neutralny.

2.5.Wpływ na powierzchnię ziemi

Potencjalnie najbardziej negatywny wpływ na powierzchnię ziemi mają prace mechaniczne związane z przygotowaniem powierzchni do odnowień oraz proces zrywki drewna. Przy projektowaniu zadań związanych z odnowieniami w miejscach gdzie konieczne jest mechaniczne przygotowanie gleby, zaleca się stosowanie takich form przygotowania, które w jak najmniejszym stopniu uszkadzają pokrywę gleby . Nie projektuje się zakładania szlaków zrywkowych, opisywane tereny są łatwo dostępne dla lekkich środków transportu (wywózki drewna), będących w posiadaniu właścicieli lasów prywatnych. Wpływ na powierzchnię ziemi jedynie lokalnie i krótkoterminowo może okazać się negatywny. W okresie długofalowym przeważa jednak wpływ jednoznacznie pozytywny, w wyniku prowadzonej właściwie gospodarki leśnej nastąpi intensyfikacja procesów glebowych, szybszy rozwój runa leśnego i młodego pokolenia lasu, co dodatkowo zabezpieczy powierzchniowe warstwy gleby przed erozją, szczególnie na obszarach skarp nadrzecznych. Wpływ realizacji UPUL na

powierzchnię ziemi: krótkoterminowo i ściśle lokalnie - potencjalnie negatywny lub neutralny, długoterminowo - wpływ pozytywny.

2.6.Wpływ na wodę

W UPUL nie zaplanowano zabiegów gospodarczych mających wpływ na stan, a w tym jakość zasobów wodnych, skutki wprowadzania zaleceń gospodarczych należy uznać za pomijalne, a wpływ realizacji UPUL za neutralny.

2.7.Wpływ na zasoby naturalne

Realizacja założeń UPUL umożliwi prowadzenie gospodarki leśnej skutkującej zachowaniem i powiększeniem zasobów drzewnych oraz trwałością wszystkich funkcji lasu. Zgodnie ze stosownymi rozporządzeniami, etat cięć w drzewostanach wyznaczonych do użytkowania przedrębego nie będzie przekraczał 20% miąższości określonej w UPUL. Jako etat cięć w drzewostanach rębnych przyjmowano etat zgodny z potrzebami hodowlanymi lasu. Dokumentem, do którego odnoszą się działania jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzania lasu, uproszczonego planu urządzania lasu oraz inwentaryzacji lasu. Realizacja UPUL przyniesie skutki w postaci ustabilizowania trwałości i odporności lasów własności prywatnej na terenach nimi objętych oraz intensyfikację funkcji produkcyjnej poprzez wprowadzanie gatunków zgodnych z typami gospodarczymi lasu. Wpływ realizacji UPUL na zasoby naturalne - pozytywny.

2.8.Wpływ na krajobraz

Zadania gospodarcze projektowane w UPUL zgodne są z modelem trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej gwarantującej utrzymanie lub powiększenie zasobów leśnych (drzewnych) realizowanych poprzez przebudowę i odnowienia drzewostanów z dostosowywaniem docelowych składów gatunkowych do założonego modelu, zgodnego z założeniami Zasad Hodowli Lasu. W efekcie powstaną drzewostany o zróżnicowanej strukturze wiekowej, przestrzennej i gatunkowej. Powiększenie zasobów leśnych wpłynie pozytywnie nie tylko na zasoby surowca ale również na wszelkie pozaprodukcyjne funkcje lasu, w tym na funkcje krajobrazowe. Wpływ realizacji UPUL na krajobraz w ujęciu długofalowym należy uznać za pozytywny.

2.9.Wpływ na klimat

Ewentualne ingerencje możliwe są jedynie w lokalny mikroklimat. W ujęciu krótkoterminowym wpływ potencjalnie negatywny, długoterminowo, dzięki powiększaniu zasobów leśnych, wpływ pozytywny. Wpływ realizacji UPUL na klimat w ujęciu szerszym – neutralny.

2.10.Wpływ na dobra kultury materialnej

Zadania określone w UPUL nie odnoszą się bezpośrednio ani pośrednio do dóbr kultury materialnej, jednocześnie plany nie obejmują zabytkowych parków, a realizacja zadań gospodarczych pozostanie bez wpływu na tereny poza granicami lasów prywatnych. Wpływ UPUL - neutralny.

3. Przewidywany wpływ realizacji UPUL na formy ochrony przyrody

3.1 Pomniki Przyrody.

Na opracowanym obszarze, w miejscowości Mszanna istnieje pomnik przyrody nieożywionej – gład narzutowy. Pomnik umiejscowiony jest poza gruntami leśnymi, gospodarka leśna nie wpłynie na stan zachowania pomnika.

3.2 Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu” (wraz z otuliną)

Park Krajobrazowy Podlaski Przełom Bugu utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 10 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 25 sierpnia 1994 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Podlaski Przełom Bugu" i kolejno Rozporządzenia Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Podlaski Przełom Bugu" w części położonej w województwie mazowieckim oraz Rozporządzenie Nr 69 Wojewody Lubelskiego z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu.

Obejmuje kilkudziesięciokilometrowy odcinek doliny Bugu przyległy do granicy z Białorusią. Największym walorem krajobrazowym Parku jest przełomowa dolina rzeki, wijącej się wśród morenowych wzgórz sięgających kilkadziesiąt metrów wysokości względnej. Powierzchnia zajmowana przez park to 30904 ha, wraz z otuliną 48035 ha. Lasy ujęte w planie, położone na terenie parku zajmują powierzchnię 878,42 ha, stanowi to niespełna 2% powierzchni parku.

Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny rzeki Bug.

Na terenach leśnych objętych projektem UPUL, wchodzących w skład **Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu** nie planuje się działań gospodarczych mogących znacząco negatywnie wpłynąć na ustanowione cele ochrony oraz obecny stan ekosystemów obszaru. Wytyczne do planowanych działań, oparte są o model trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Wykonanie zaplanowanych w UPUL zabiegów warunkować będzie właściwy na danym siedlisku skład gatunkowy i stabilność drzewostanów w przyszłości.

Należy zaznaczyć, że w myśl Art. 16 ust. 6 o ochronie przyrody „grunty rolne i leśne oraz inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu”. Jednocześnie następny artykuł wymienia plany i programy, które należy poddać uzgodnieniu z RDOŚ celem stwierdzenia czy ich ustalenia nie będą miały negatywnego oddziaływania na ochronę przyrody parku krajobrazowego. W grupie tej nie ma wymienionych uproszczonych planów urządzania lasu.

3.3 Użytki ekologiczne

Na terenach wsi objętych opracowaniem są zlokalizowane użytki ekologiczne:

„Białe Błota” – we wsi Radlnia,
„Na Błotach”, „Łużyk” i „Błotniak” – we wsi Mszanna,
„Wodnik” – we wsi Szydłówka,
„Liwo” – we wsi Próchenki.

Użytki położone są z dala od opracowanych lasów, wyklucza to ewentualny wpływ realizacji UPUL ich funkcjonowanie i stan zachowania.

3.4 Obszary Natura 2000.

3.4.1 Obszary Natura 2000 położone na opracowanym terenie.

PLB140001 Dolina Dolnego Bugu.

Powierzchnia lasów ujętych w UPUL, położonych na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu wynosi 211,1267 ha, stanowi to 0,3 % jego ogólnej powierzchni.

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu obejmuje swoim zasięgiem następujące wyłączenia leśne:

- Gmina Sarnaki,
obręb Serpelice – pododdziały 1a - 1z - łącznie 20,3326 ha
- obręb Borsuki – oddziały 1, 2, 3 i 4 w całości, pododdziały 5a – 5n, 6a – 6h, 7a – 7y – łącznie 190,7941 ha. Wymienione powierzchnie pokrywają się w większości z lasami leżącymi na Ostoju Nadbużańskiej.

PLH140011 Ostoja Nadbużańska.

Powierzchnia lasów ujętych w UPUL, położonych na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska wynosi 180,1090 ha, stanowi to 0,4 % jego ogólnej powierzchni. Obszar Natura 2000 Ostoja Nadbużańska obejmuje swoim zasięgiem następujące wyłączenia leśne:

- Gmina Sarnaki
obręb Borsuki – oddziały 1, 2, 3 i 4 w całości, pododdziały 5a – 5n, 6a – 6h – łącznie 171,6447 ha.
- obręb Serpelice – pododdziały 1a – 1o - łącznie 8,4643 ha

PLB140002 Dolina Liwca

Powierzchnia lasów ujętych w UPUL, położonych na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Liwca wynosi 166,2613 ha, stanowi to 0,6 % jego ogólnej powierzchni. Obszar Natura 2000 Dolina Liwca obejmuje swoim zasięgiem następujące wyłączenia leśne:

- Gmina Olszanka
obręb Bejdy – oddziały 4 i 5 – łącznie 59,3378 ha
- obręb Klimy – pododdziały 1i – 1y i cały oddział nr 2 – łącznie 45,0618
- obręb Dawidy – oddział nr 2 – łącznie 21,3983
- obręb Szydłówka – oddział 3 i 4 – łącznie 13,5876 ha
- obręb Próchenki – oddział 3 i 4 – łącznie 26,8758 ha

PLH140032 Ostoja Nadliwiecka

Obszar Natura 2000 Ostoja Nadliwiecka obejmuje swoim zasięgiem jedynie południowo-zachodni fragment łąk i pastwisk w miejscowości Klimy i znajduje się w znacznym oddaleniu od lasów ujętych w UPUL.

3.4.2 Zestawienie powierzchniowe planowanych zabiegów gospodarczych na Obszarach Natura 2000

Nazwa obszaru/ Pow. wydzieleń [ha]	PLANOWANE ZABIEGI GOSPODARZCZE(powierzchnia w ha)						
	Odnowienia halizn i płazowin	Czyszczenia	Trzebieże		Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu
		CW/CP	TW/TP	CSS			
PLB140001 Dolina Dolnego Bugu 211,1267	2,60	1,07	119,00	0,2	<u>33,51</u> 16,06	41,98	11,41
PLH140011 Ostoja Nadbużańska 180,1090	2,24	1,07	111,93	0,2	<u>29,00</u> <u>14,26</u>	23,89	9,97

Tabela 4 Zestawione powierzchnie zaplanowanych prac związanych z UPUL w granicach obszarów chronionych, Na terenie gminy Sarnaki. (Powierzchnia zabiegów gospodarczych nie podlega sumowaniu z uwagi na pokrywanie się zasięgów obszarów chronionych.)

Nazwa obszaru/ Pow. wydzieleń [ha]	PLANOWANE ZABIEGI GOSPODARZCZE(powierzchnia w ha)						
	Odnowienia halizn i płazowin	Czyszczenia	Trzebieże		Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu
		CW/CP	TW/TP	CSS			
PLB140002 Dolina Liwca 166,2613	4,57	2,33	78,81	0	<u>44,76</u> <u>20,19</u>	32,74	3,32
PLH140032 Ostoja Nadliwiecka 0,00	0	0	0	0	<u>0</u>	0	0

Tabela 4 Zestawione powierzchnie zaplanowanych prac związanych z UPUL w granicach obszarów chronionych, na terenie gminy Olszanka. (Powierzchnia zabiegów gospodarczych nie podlega sumowaniu z uwagi na pokrywanie się zasięgów obszarów chronionych.)

Czyszczenia projektowane w uprawach i młodnikach leśnych przyczyniają się do poprawy warunków wzrostu i rozwoju młodego pokolenia, kształtowany jest również skład gatunkowy upraw i młodników.

W ramach prowadzonych trzebieży następuje sukcesywne usuwanie z drzewostanu drzew niepożądanych, w tym chorych i osłabionych, narażonych na atak szkodników wtórnych drzew. Trzebież wpływa dodatnio na wzrost pozostałych drzew dzięki zmniejszeniu konkurencji korzeni i koron oraz przyspieszeniu rozkładu substancji organicznej w następstwie zwiększonego dopływu światła i ciepła do gleby. Pozytywny wpływ trzebieży przejawia się wzmożonym przyrostem grubości, wysokości i wielkości koron drzew, a przez to zwiększeniem przyrostu miąższości z jednostki powierzchni oraz polepszeniem jakości drzewostanu wskutek usunięcia egzemplarzy wadliwych. Jednocześnie, wskutek regulowania stopnia zagęszczenia drzew w drzewostanie, zmieniają się warunki środowiska glebowego i lokalny mikroklimat. Trzebieże przyczyniają się do wzmagania naturalnej odporności drzewostanów, polepszania stanu sanitarnego i higieny lasu, głównie przez systematyczne usuwanie drzew stanowiących podłoże rozprzestrzeniania się patogenów i szkodników owadzych przez polepszenia warunków wzrostu i rozwoju, a więc i stanu zdrowotnego pozostałych drzew. Przy zachowaniu terminów wykonywania trzebieży, przestrzeganiu stref ochronnych i preferowaniu w drzewostanach drzew stanowiących miejsca gniazdowania (dziuplastych) trzebieże wpłyną pozytywnie na obszary chronione.

Znacznie większy wpływ na ekosystemy leśne mają rębnie. Rębnię zupełną projektowano na siedliskach ubogich, gdzie inne formy odnowień są niemożliwe oraz na niewielkich powierzchniach innych typów siedliskowych, gdzie z uwagi na małą powierzchnię wyłączenia założenie gniazd jest niemożliwe a skład gatunkowy drzewostanu uniemożliwia stosowanie rębni częściowych. Rębnie złożone są to rębnie cechujące się znacznym rozłożeniem procesu w czasie, nawet do 30 lat i nie przewidujące większego nasilenia prac na znacznych obszarach, prace skupiają się na powierzchniach manipulacyjnych, tu gniazdach, o wielkości od kilku do kilkunastu arów. Przy założeniu maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych oraz przyjętych docelowych składów gatunkowych zgodnych z zasadami hodowli lasu, cały proces zmierza do budowy drzewostanów - lasów zróżnicowanych pod względem struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej, ze znacznym udziałem gatunków o charakterze biocenotycznym. Rębnie mogą lokalnie i krótkotrwale negatywnie wpłynąć na krajobraz, znajdują one jednak uzasadnienie w przyjętym, podwyższonym wieku rębności. Realizacja zapisów UPUL będzie skutkowała wpływem na utrzymanie ciągłości trwania lasów oraz zwiększeniem bioróżnorodności w lasach własności prywatnej. Projektowane składy gatunkowe zbliżone do naturalnie występujących na terenie i w sąsiedztwie Obszaru mogą pozytywnie wpłynąć na przywracanie naturalnego charakteru siedliskom przyrodniczych. Skutki realizacji UPUL na terenie Obszarów w aspekcie ochrony ekosystemów leśnych określić należy jako potencjalnie pozytywne.

3.4.3 Siedliska i gatunki będące przedmiotami ochrony na terenie obszarów Natura 2000:

PLB140001 Dolina Dolnego Bugu

Wymieniono wszystkie gatunki wg SDF dla Obszaru PLB140001, omówiono te gatunki, na które gospodarka leśna może wpływać bezpośrednio lub pośrednio.

Perkozek(*Tachybaptus ruficollis*) – A004

Bąk zwyczajny(*Botaurus stellaris*) – A021

Bączek zwyczajny(*Ixobrychus minutus*) – A022

Bocian czarny(*Ciconia nigra*) – A030 - Gatunek związany z lasem, pośrednio związany również ze środowiskiem wodnym. Siedliska stanowią lasy w pobliżu jezior, stawów hodowlanych i rzek. Gniazduje na platformie zbudowanej z gałęzi w koronie bądź rozwidleniu drzewa. Według **PZO** zagrożenie związanym z leśnictwem jest wycinka lasu, w rozumieniu gospodarki leśnej zagrożenia dla populacji bociana czarnego mają swoje źródła w czynnikach antropogenicznych, a więc wynikają z działań człowieka. Są to działania takie jak: płoszenie, różnego rodzaju prace prowadzone w pobliżu gniazd (w tym leśne), kłusownictwo, zanikanie terenów podmokłych. Wykluczyć należy zatem prowadzenie prac związanych z UPUL w okresie lęgowym, który przypada na okres od kwietnia do sierpnia. Prace związane z UPUL poza sezonem lęgowym nie mogą również znacznie ingerować w kształt otoczenia obszarów występowania bociana czarnego, ptaki bowiem mogą gruntownych zmian nie zaakceptować i porzucić stanowisko. Na terenie opisywanych lasów nie istnieją wyznaczone strefy ochrony gniazd ptaków chronionych, opisywane lasy nie stanowią potencjalnie atrakcyjnych miejsc gniazdowania bociana czarnego, są zbyt łatwo dostępne, nie tworzą większych kompleksów, na ich terenie istnieją siedziby ludzkie. Wpływ na tereny sąsiednie (PGL) - w UPUL nie przewiduje się prac mogących naruszyć stosunki wodne na opracowywanym terenie, zagrożenie zanikania terenów podmokłych na skutek realizacji zawartych w nim zapisów należy więc wyeliminować. Ograniczono również okres wykonywania prac związanych z pozyskaniem drewna do miesięcy wrzesień - luty. Wpływ realizacji UPUL na miejsca występowania i populację bociana czarnego oceniono jako neutralny.

Bocian biały(*Ciconia ciconia*) – A031

Łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus bewickii*) – A037

Łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*) – A038

Gęś białoczelna(*Anser albifrons*) – A041

Krzyżówka (*Anas platyrhynchos*) – A053

Cyranka (*Anas querquedula*) – A055

Plaskonos(*Anas clypeata*) – A056

Głowienka (*Aythya ferina*) – A059

Czernica (*Aythya fuligula*) – A061

Trzmielojad (*Pernis apivorus*) – A072 – Gatunek związany z lasem. Siedliska stanowią rozległe drzewostany liściaste i mieszane, rzadziej bory, w sąsiedztwie terenów otwartych i polan gdzie żeruje. Gniazduje między konarami drzew liściastych, zwykle przy skraju drzewostanu. Główne zagrożeniem dla populacji trzmielojada wynikają z niekorzystnych zmian środowiskowych. Są to: zanikanie śródleśnych terenów otwartych stanowiących miejsca żerowania oraz zastępowanie lasów mieszanych monokulturami. Za zagrożenie uznać możemy również płoszenie ptaków w okresie lęgowym. Uproszczony plan urządzania lasu ogranicza się jedynie do gruntów sklasyfikowanych jako Ls, w związku z tym nie planuje się w ogóle zalesiania żadnych terenów, w tym śródleśnych ani przyleśnych. Oddzielnym problemem jest naturalna sukcesja leśna na tych obszarach. Zagadnienie to nie dotyczy jednak uproszczonego planu i winno być rozpatrywane w innych dokumentach regulujących gospodarkę na tych terenach. Odnośnie zastępowania lasów mieszanych monokulturami wszelkie wskazania gospodarcze zmierzają perspektywicznie do powstania drzewostanów mieszanych z głównym bądź znacznym (w zależności od siedlisk) udziałem gatunków liściastych zastępujących panującą w chwili obecnej na dużym obszarze sosnę. Na terenie opisywanych lasów nie istnieją wyznaczone strefy ochrony gniazd ptaków chronionych, opisywane lasy nie stanowią potencjalnie atrakcyjnych miejsc gniazdowania trzmielojada, są zbyt łatwo dostępne, nie tworzą większych kompleksów, na ich terenie istnieją siedziby ludzkie. Wpływ na tereny sąsiednie (PGL) - zaleca się prowadzenie prac związanych z realizacją UPUL poza okresem lęgowym, który przypada na miesiące od kwietnia do czerwca. Oddziaływanie realizacji UPUL na miejsca występowania i populację trzmielojada określono jako neutralne.

Kania czarna (*Milvus migrans*) – A073 – Jest gatunkiem związanym z lasem oraz ze środowiskiem wodnym. Siedliska stanowią brzegi lasów liściastych i mieszanych w pobliżu terenów otwartych i zbiorników wodnych oraz w dolinach rzecznych. Gniazda głównie w rozwidleniach bocznych konarów w koronie drzewa liściastego, rzadziej iglastego. Zagrożeniem dla gatunku jest przede wszystkim utrata siedlisk w wyniku wyrębu starych drzew w pobliżu wód, likwidację zabagnień i zadrzewień bagiennych oraz intensyfikację rolnictwa. Projektowany UPUL nie zawiera wytycznych odnośnie środowiska wodnego oraz terenów rolnych, pod tym względem nie stanowi więc zagrożenia dla gatunku.

Bielik (*Haliaeetus albicilla*) – A075 – Jest to gatunek związany z lasem, związany również ze środowiskiem wodnym. Siedliska stanowią stare drzewostany w pobliżu jezior, stawów hodowlanych, zbiorników zaporowych, rzek, na wybrzeżu morskim. Gniazda to przeważnie potężne konstrukcje w koronach starych drzew. Głównym zagrożeniem dla bielika z perspektywy realizacji zapisów UPUL jest niszczenie potencjalnych biotopów lęgowych poprzez wycinanie nadbrzeżnych, dojrziałych lasów oraz osuszanie mokradeł. Na terenie opisywanych lasów nie istnieją wyznaczone strefy ochrony gniazd bielika, opisywane lasy nie stanowią potencjalnie atrakcyjnych miejsc jego gniazdowania, są zbyt łatwo dostępne, nie tworzą większych kompleksów, na ich terenie istnieją siedziby ludzkie. Wpływ na tereny sąsiednie (PGL) - projektowany UPUL nie zakłada zabiegów, w wyniku których zniszczeniu mogłyby ulec wspomniane biotopy lęgowe bielika, nie przewiduje prac mogących naruszyć stosunki wodne na opracowywanym terenie. Zaleca się natomiast ograniczenia w prowadzeniu gospodarki leśnej na terenach objętych opracowaniem do miesięcy wrzesień - luty, co wyeliminuje wpływ na potencjalne miejsca gniazdowania na terenach sąsiadujących z lasami prywatnymi. Wpływ realizacji UPUL na populację bielika oceniono jako neutralny.

Gadożer(*Circaetus gallicus*) – A080 – Powiązany ze środowiskiem leśnym, związany również ze środowiskiem wodnym. Zasiedla głównie kompleksy leśne, najczęściej sosnowe bory, sąsiadujące z terenami podmokłymi, na których poluje. Gniazda w szczytowych partiach drzew, dobrze ukryte wśród gałęzi. Zbudowane z gałęzi, niewielkich rozmiarów. Według **PZO** zagrożenie związanym z leśnictwem jest wycinka lasu. Inne zagrożenia to osuszanie terenów podmokłych, na których występuje. Projektowany UPUL nie przewiduje działań mogących wpłynąć na stosunki wodne na analizowanym obszarze. Planuje się ograniczenia w stosowaniu zrębów zupełnych, a prowadzenie gospodarki leśnej, związanej z pozyskaniem drewna, ograniczyć należy do miesięcy wrzesień - luty, co wyeliminuje wpływ na potencjalne miejsca gniazdowania gatunku. Wpływ na populację gatunku oceniono jako neutralny.

Blotniak stawowy(*Circus aeruginosus*) – A081

Blotniak łąkowy(*Circus pygargus*) – A084

Orlik krzykliwy(*Aquila pomarina*) – A089 – Jest gatunkiem ściśle związanym ze środowiskiem leśnym. Siedliska stanowią stare lasy liściaste i mieszane w pobliżu wilgotnych łąk i pól. Gniazda w koronach drzew, zwykle przy pniu lub w rozwidleniu konarów. Zagrożony głównie przez wyrąb starych drzewostanów w pobliżu wód, likwidację bagien i zarastanie terenów podmokłych oraz intensyfikację rolnictwa. UPUL nie przewiduje prac mogących naruszyć stosunki wodne na opracowywanym terenie, zagrożenie osuszania terenów podmokłych i likwidacji bagien na skutek realizacji zawartych w nim zapisów należy więc wyeliminować. Na terenie opisywanych lasów nie istnieją wyznaczone strefy ochrony orlika krzykliwego, opisywane lasy nie stanowią potencjalnie atrakcyjnych miejsc gniazdowania orlika, są zbyt łatwo dostępne, nie tworzą większych kompleksów, na ich terenie istnieją siedziby ludzkie. Zaleca się prowadzenie zabiegów gospodarczych w miesiącach wrzesień - luty, wyeliminuje to wpływ na potencjalne miejsca występowania orlika na terenach przyległych do opracowywanego obszaru. Wpływ UPUL na miejsca występowania i populację orlika ocenić można jako neutralny.

Rybołów zwyczajny(*Pandion haliaetus*) – A094 – Jest to gatunek związany z lasem, a także ściśle związany ze środowiskiem wodnym. Zasiedla jeziora obfitujące w ryby w otoczeniu starych borów. Gniazda to platformy z gałęzi na wierzchołku wielkiej sosny, nie osłonięte od góry. Zagrożony utratą siedlisk poprzez wyrąb starych drzew w pobliżu wód, intensyfikację turystyki wodnej oraz nielegalny odstrzał na stawach hodowlanych. Zaleca się ograniczenia w prowadzeniu gospodarki leśnej na terenach objętych opracowaniem do miesięcy wrzesień - luty, co wyeliminuje wpływ na potencjalne miejsca gniazdowania

Drzemlik (*Falco columbarius*) – A098

Wodnik (*Rallus aquaticus*) – A118

Kropiatka(*Porzana porzana*) – A119

Zielonka(*Porzana parva*) – A120

Derkacz(*Crex crex*) – A122 - Gatunek niezwiązany bezpośrednio z lasem. Siedliska stanowią żyzne tereny uprawne, wilgotne łąki, pastwiska, torfowiska, turzycowiska w dolinach rzecznych. Gniazda ukryte w kępach wysokiej trawy. W **PZO** nie identyfikuje się zagrożeń ze strony gospodarki leśnej. Prowadzenie prac w okresie zimowym eliminuje możliwość

płoszenia ptaków i przypadkowego niszczenia lęgów w czasie zrywki i transportu drewna. Zaleca się przy prowadzeniu prac związanych z przebudową drzewostanów, wszelkimi rodzajami rębni, tworzenie stref ekotonowych między ekosystemami, co powinno wyeliminować negatywny wpływ gospodarki leśnej na gatunki bytujące na skrajach i w pobliżu lasów. Stosując się do powyższych zaleceń wpływ UPUL na gatunek ocenia się na neutralny lub neutralny lub pozytywny.

Kokoszka (*Gallinula chloropus*) – A123

Łyska (*Fulica atra*) – A125

Żuraw zwyczajny (*Grus grus*) – A127 – Gatunek związany z lasem, związany również ze środowiskiem wodnym. Siedliska stanowią zabagnione obrzeża jezior i stawów, mokradła, śródpolne zabagnienia, podmokłe olsy i łągi. Gniazduje w kopcach z roślinności na płytkiej wodzie, ukryty wśród roślin. Wymaga ochrony czynnej w postaci ochrony terenów podmokłych. Na terenie opisywanych lasów nie istnieją wyznaczone strefy ochrony gniazd ptaków chronionych, należy jednak rozważyć potencjalny wpływ realizacji planu na tereny sąsiednie. UPUL nie zawiera wytycznych, których realizacja mogłaby wpłynąć na stosunki wodne na opracowywanym obszarze, nie są również planowane zalesienia śródleśnych terenów podmokłych i bagiennych ani odnowienia halizn na takich obszarach. Dla populacji lęgowej istotnym zagrożeniem jest przeprowadzanie prac leśnych w okresie lęgowym, który przypada w miesiącu kwietniu. Zaleca się zatem przeprowadzanie prac leśnych w okolicy zbiorników wodnych, śródleśnych łąk i bagien, w tym na całym chronionym obszarze, poza okresem lęgowym. Wpływ realizacji zapisów projektu, po uwzględnieniu powyższych zaleceń, można ocenić jako neutralny.

Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*) – A136

Sieweczka obrożna (*Charadrius hiaticula*) – A137

Siewka złota (*Pluvialis apricaria*) – A140

Biegus zmienny (*Calidris alpina*) – A149

Batalion(*Philomachus pugnax*) – A151

Kszyk(*Gallinago gallinago*) – A153

Rycyk(*Limosa limosa*) – A156

Kulik wielki(*Numenius arquata*) – A160

Krwawodziób (*Tringa totanus*) – A162

Kwokacz (*Tringa nebularia*) – A164

Samotnik(*Tringa ochropus*) – A165 – Związany z lasem i środowiskiem wodnym. Siedliska stanowią podmokłe i bagniste olsy i łągi w dolinach rzecznych i na obrzeżach jezior i stawów, śródleśne bagienka i torfowiska. Gniazduje na drzewach podrzucając swoje jaja do gniazd np. drozda, sójki czy wrony. Zagrożony głównie utratą siedlisk przez osuszanie lasów i likwidację bagienek i starorzeczy. Sugeruje się wykonywanie prac leśnych poza okresem lęgowym przypadającym na kwiecień/maj. Jednocześnie projektowany UPUL nie zawiera

zapisów, których realizacja mogłaby wpłynąć na stosunki wodne na analizowanym obszarze. Stosując się do w/w zaleceń wpływ na gatunek można ocenić jako neutralny.

Brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*) – A168

Platkonóg sztyldzioby (*Phalaropus lobatus*) – A170

Mewa Mała (*Larus minutus*) – A177

Rybitwa wielkodzioba (*Sterna caspia*) - A190

Rybitwa rzeczna(*Sterna hirundo*) – A193

Rybitwa białoczelna (*Sterna albifrons*) – A195

Rybitwa czarna(*Chlidonias niger*) – A197

Puchacz (*Bubo bubo*) – A215 – Jest gatunkiem strefowym, na terenie opisywanych lasów nie istnieją wyznaczone strefy ochrony. Znaczna część osobników zakłada gniazda na drzewach, wykorzystując zwykle stare gniazda bociana czarnego i innych drapieżnych, istnienie takich gniazd przyczynia się do powiększania populacji na danym terenie. W UPUL zaleca się prowadzenie zabiegów gospodarczych w miesiącach wrzesień - luty, wyeliminuje to możliwość przypadkowego niszczenia jaj i lęgów. Zalecane jest również pozostawianie zwartych grup i płatów starodrzewi.

Zimorodek(*Alcedo atthis*) – A229

Dzięcioł czarny(*Dryocopus martius*) – A236 - Jest związany z lasem. Siedliska stanowią stare bory i lasy liściaste, a także stare, duże parki miejskie i zadrzewienia. Gniazda wykute w pniach starych drzew. Jako że dzięcioł czarny jest gatunkiem preferującym stare bory (w mniejszym stopniu inne stare drzewostany), jego liczebność może zmaleć wraz ze zmniejszeniem się powierzchni starych lasów. W UPUL zaleca się pozostawianie drzew dziuplastych i obumierających, docelowo zakłada się osiągnięcie ilości drewna martwego - grubego w poszczególnych drzewostanach w wielkości 5-15m³/ha. Dodatkowo zaleca się ograniczenie gospodarki leśnej do miesiący wrzesień - luty, eliminując negatywny wpływ w okresie lęgów, przypadających na IV-VII. Po zastosowaniu się do powyższych zaleceń wpływ UPUL na występowanie i populacje dzięcioła czarnego określić możemy jako neutralny lub pozytywny.

Dzięcioł średni(*Dendrocopos medius*) – A238 - Jest to gatunek związany z lasem. Siedliska stanowią stare drzewostany dębowe, bukowe olchowe, także stare parki, zawsze z martwymi lub obumierającymi drzewami. Gniazda wykute w martwym lub obumierającym konarze drzewa liściastego. Liczebność dzięcioła średniego zmniejsza się wskutek wycinania starych drzewostanów. Przeciwdziałać zanikowi tego gatunku można jedynie przez ochronę jego środowiska. W UPUL zaleca się pozostawianie drzew dziuplastych i obumierających, docelowo zakłada się osiągnięcie ilości drewna martwego -grubego w poszczególnych drzewostanach w wielkości 5-15m³/ha. Dodatkowo zaleca się ograniczenie w prowadzeniu gospodarki leśnej do miesiący wrzesień - luty, eliminując negatywny wpływ w okresie lęgów, przypadających na IV-VII. Po zastosowaniu się do powyższych zaleceń wpływ UPUL na występowanie i populacje dzięcioła określić możemy jako neutralny lub pozytywny.

Lerka(*Lullula arborea*) – A246 – Jest to gatunek związany z obrzeżami lasów. Siedliska stanowią suche bory sosnowe ze śródleśnymi polanami, porębami, uprawami leśnymi i wrzosowiskami lub sąsiadujące z terenami otwartymi. Gniazda ukryte wśród gęstej roślinności w suchym miejscu; zbudowane w zagłębieniu w ziemi w kształcie czarki z suchych traw wyścielonej włosiem. Zagrożona utratą siedlisk lęgowych przez zalesianie otwartych terenów śródleśnych. Sugeruje się przeprowadzanie prac leśnych poza okresem lęgowym przypadającym na kwiecień i czerwiec, dodatkowo zaleca się wprowadzanie stref ekotonowych na styku ekosystemów. Po uwzględnieniu wyżej wymienionych zaleceń wpływ realizacji UPUL na gatunek określić można jako neutralny.

Świergotek polny(*Anthus campestris*) – A255

Podróżniczek(*Luscinia svecica*) – A272 – Częściowo związany z lasem. Siedliska stanowią zadrzewienia i zakrzewienia w bagnistych dolinach rzecznych i na obrzeżach zbiorników wodnych, łożowiska, młode olsy. Gniazda na ziemi w zagłębieniu pod osłoną kępy roślinności, często pod krzakiem lub przy pniu drzewa, albo na skarpie zbudowane z liści, traw, mchu, wyścielone trawami. Zagrożony głównie przez utratę siedlisk lęgowych w wyniku osuszania terenów podmokłych i regulacji rzek. Sugeruje się przeprowadzanie prac leśnych poza okresem lęgowym przypadającym na początek maja. Projektowany UPUL nie przewiduje działań mogących wpłynąć na stosunki wodne na analizowanym obszarze. Po uwzględnieniu wyżej wymienionych zaleceń, wpływ realizacji UPUL określić można jako neutralny.

Jarzębka(*Sylvia nisoria*) – A307 - Biotop jarzębki stanowią zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i śródłukowe, często kolczaste, wzdłuż dróg i w dolinach rzecznych, skraje lasów, młode uprawy leśne, nasłonecznione i zakrzaczone zbocza. Zagrożenie dla jarzębki stanowi niszczenie zarośli i zadrzewień rosnących wzdłuż dolin rzecznych i dróg, czego projektowany UPUL nie przewiduje. Ze względu na charakter obszaru sugeruje się również przeprowadzanie prac leśnych poza okresem lęgowym przypadającym na maj-lipiec oraz wprowadzanie stref ekotonowych na styku ekosystemów o zróżnicowanym gatunkowo składzie. Po zastosowaniu się do powyższych zaleceń, wpływ UPUL na gatunek określić możemy jako neutralny.

Mucholówka mała(*Ficedula parva*) – A320 – Jest to gatunek ściśle związany z lasem. Siedliska stanowią stare i średniowiekowe, zwarte drzewostany liściaste i mieszane z udziałem buka i grabu, lokalnie w wilgotnych borach z domieszką drzew liściastych. Gniazda w półotwartej dziupli, w szczelinie pnia lub za płatem kory, zbudowane z liści, mchu i wysłane trawkami, włosiem i mchem. Zagrożona przez wycinanie starodrzewi liściastych. Zaleca się przeprowadzanie prac leśnych poza okresem lęgowym przypadającym na maj. Sugeruje się również pozostawianie w lesie drewna martwego, szczególnie grubego oraz płatów i zwartych fragmentów starodrzewi. Po uwzględnieniu wyżej wymienionych zaleceń wpływ realizacji UPUL na gatunek określić można jako neutralny lub pozytywny.

Mucholówka białoszyja(*Ficedula albicollis*) – A321 – Jest to gatunek związany z lasem. Siedliska stanowią stare wysokopienne lasy liściaste i mieszane z dziuplastymi drzewami, także stare parki. Gniazda w dziupli naturalnej lub w skrzynce lęgowej. Zagrożony wycinaniem starodrzewi liściastych. Sugeruje się przeprowadzanie prac leśnych poza okresem lęgowym przypadającym na kwiecień-maj. Zaleca się także pozostawianie w lesie drewna martwego, szczególnie grubego oraz płatów i zwartych fragmentów starodrzewi. Po

uwzględnieniu wyżej wymienionych zaleceń wpływ realizacji UPUL na gatunek określić można jako neutralny lub pozytywny.

Gąsiorek (*Lanius collurio*) – A338 - Zasiedla siedliska stanowiące skraje lasów i zadrzewień, młodniki, pasy krzewów wśród łąk, wzdłuż dróg i rowów. Gniazda wewnątrz krzewu lub korony drzewka. Zaleca się prowadzenie prac leśnych w miesiącach zimowych, poza okresem lęgowym gąsiorka przypadającym na maj-lipiec. Zaleca się przy wszelkiego rodzaju pracach związanych z przebudową drzewostanów, wszelkimi rodzajami rębni, tworzenie stref ekotonowych między ekosystemami, powiększy to i wzbogaci biotopy gatunków zasiedlających obrzeża lasów oraz powinno wyeliminować negatywny wpływ gospodarki leśnej na gatunki bytujące na skrajach lasów. Stosując się do wyżej wymienionych zaleceń można ocenić wpływ UPUL na gatunek jako neutralny lub pozytywny.

Ortolan (*Emberiza hortulana*) – A379 – Częściowo związany z lasem. Siedliska stanowią zadrzewienia, kępy i pasy drzew przy drogach i miedzach, sady, małe laski i skraje większych lasów w otwartym krajobrazie rolniczym. Gniazda na ziemi, w zagłębieniach wśród roślin. Zagrożeniem dla gatunku jest prowadzenie prac leśnych w okresie lęgowym gatunku, szczególnie na obrzeżach drzewostanów. Zaleca się przeprowadzanie prac leśnych w miesiącach zimowych, poza okresem lęgowym gatunku, przypadającym na maj-sierpień. Podobnie jak w przypadku gąsiorka zalecanie tworzenia stref ekotonowych przyczyni się do eliminacji opisanych zagrożeń i dodatkowo powiększy obszary atrakcyjne do zakładania lęgów ortolana. Stosując się do wyżej wymienionych zaleceń można ocenić wpływ UPUL na gatunek jako potencjalnie pozytywny.

PLH140011 Ostoja Nadbużańska

Wymieniono wszystkie siedliska i gatunki wg SDF dla Obszaru PLH140011, dla siedlisk występujących na terenie opisanych lasów przedstawiono planowane działania ochronne, zgodne z zalecanymi zawartymi w Planie zadań ochronnych.

Typy siedlisk przyrodniczych występujące na terenie obszaru.

**2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi,
3130 Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych,
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne,
3270 Zalewane muliste brzegi rzek,
4030 Suche wrzosowiska,
6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe,
6210 Murawy kserotermiczne,
6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
6430 Ziólorośla górskie i ziólorośla nadrzeczne,
6440 Łąki selernicowe,
6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże,
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe,
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe,
91I0 Ciepłolubne dąbrowy,
91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy**

Spośród siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 na gruntach objętych UPUL występuje siedlisko przyrodnicze 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albobfragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*). Płaty chronionych siedlisk obejmują następujące pododdziały:

obręb Szawły- pododdziały 1b, d, f, h, i, j, l, x, y, z, ax, bx, cx, hx, ix;

obręb Radlnia- pododdziały 1b, c

obręb Wyczółki - pododdziały 2b, c, d, g, h, i;

obręb Borsuki – pododdziały 1a, hx;

obręb Serpelice – pododdział 2i

Zapisy UPUL dotyczące ww. wydzielen są zgodne, z zaplanowanymi w ramach planu zadań ochronnych, działaniami ochronnymi dla siedlisk przyrodniczych 9170 i 91E0.

Rodzaj działania ochronnego, zakres prac	Wydzielenia leśne
– Wyłączenie z gospodarki leśnej. Odstąpienie od trzebieży, zrębów, przebudowy drzewostanów.	Obręb Borsuki: pododdział 1a, 1hx
- Utrzymanie bogactwa i zróżnicowania runa. Zabiegi trzebieży przeprowadzić w I i IV kwartale, czyli po sezonie wegetacyjnym. - Zwiększenie udziału starodrzewi i zwiększenie bioróżnorodności. Podczas wykonywania trzebieży pozostawione zostaną zamierające i dziuplaste drzewa oraz martwe drewno na całej powierzchni w celu stworzenia bazy żerowej dla larw chrząszczy i dzięciołów. Przy przebudowie drzewostanów pozostawienie zwartych kęp i płatów starodrzewi.	Obręb Szawły- pododdziały 1b, d, f, h, i, j, l, x, y, z, ax, bx, cx, hx, ix. Obręb Radlnia- pododdziały 1b, 1c. Obręb Wyczółki – pododdziały 2b, 2c, 2d, 2g, 2h, 2i. Obręb Serpelice – pododdział 2i.

Gatunki będące przedmiotem ochrony, występujące na terenie obszaru. Omówiono gatunki związane z lasem z ogólną oceną znaczenia obszaru A, B lub C

1617 (*Angelica palustris*) Starodub łąkowy

1130 (*Aspius aspius*) Boleń

1188 (*Bombina bombina*) Kumak nizinny

1352 (*Canis lupus*) Wilk szary

1337 (*Castor fiber*) Bóbr europejski

1149 (*Cobitis taenia*) Koza

1163 (*Cottus gobio*) Głowacz białopłetwy

1220 (*Emys orbicularis*) Żółw błotny

2484 (*Eudontomyzon mariae*) Minóg ukraiński

1096 (*Lampetra planeri*) Minóg strumieniowy

1083 (Lucanus cervus) Jelonek rogacz – jest gatunkiem leśnym, preferuje prześwietlone, naturalne drzewostany, zwykle dąbrowy (w warunkach krajowych jest on niemal wyłącznie związany z dębem). Przy braku optymalnych środowisk rozwoju, coraz częściej zasiedla drzewostany gospodarcze, zwłaszcza ich obrzeża i luki, niekiedy stare parki i aleje. Warunkiem występowania gatunku jest obecność martwych i obumierających drzew oraz ich fragmentów – pniaków, nabiegów korzeniowych, grubych konarów.

Do głównych zagrożeń dla gatunku zalicza się zanikanie starych dębowych drzewostanów oraz niekorzystne zmiany struktur wiekowych i składu gatunkowego dębów, w tym zarastanie dna lasu przez wysokie gatunki podszytowe i szybko rosnące gatunki drzewiaste. W UPUL zaleca się pozostawianie drewna martwego, złomów, pniaków dębowych. Niedopuszczanie do znacznych zmian składów gatunkowych dębów, zarówno na rzecz So poprzez stosowanie rębni zupełnych jak i ich grądowania. Zaleca się rębnie częściowe i odnawianie dębem, najkorzystniej, odnawianie naturalne.

1355 (Lutra lutra) Wydra

1060 (Lycaena dispar) Czerwończyk nieparek – Gatunek może zasiedlać skraje drzewostanów łąkowych. Nie zaleca się prowadzenia żadnej formy ochrony czynnej. Wskazaniem postępowaniem wobec istniejących populacji gatunku jest prowadzenie ekstensywnej gospodarki leśnej (rolnej, łąkowej) typowej dla lasów własności prywatnej na omawianym terenie.

1145 (Misgurnus fossilis) Piskorz

1084 (Osmoderma eremita) Pachnica dębowa – preferuje duże (stare) dziuplaste drzewa, rosnące w miejscach nasłonecznionych, mogą to być obrzeża i luki w drzewostanach oraz znacznie częściej poza lasami, w parkach, przy alejach. Pachnica dębowa jest skrajnie uzależniona od starych dziuplastych drzew z obszernymi próchnowiskami, zatem jej ochrona jest równoznaczna z zachowaniem w środowisku odpowiedniej ilości takich drzew. W UPUL istnieją zalecenia dotyczące pozostawiania w drzewostanach drzew dziuplastych i martwych (obumierających).

5339 (Rhodeus amarus) Różanka

6236 (Rhynchocypris percurrens) Strzebla błotna

6144 (Romanogobio albipinnatus) Kielb białopłetwy

1146 (Sabanejewia aurata) Koza złotawa

1437 (Thesium ebracteatum) Leniec bezpodkwiatkowy - związany jest z ciepłolubną roślinnością murawową, okrajową, zaroślową i leśną, zasiedla widne skraje lasów i zarośli. Istniejącym stanowiskom zagraża najczęściej zacienianie, a także wszystkie inne czynniki działające negatywnie na roślinność lasów, takie jak gospodarka zrębowa i pinetyzacja a na roślinność okrajową i muraw głównie likwidacja muraw i poboczy dróg, ich eutrofizacja, zarastanie. W UPUL projektowane zalecenia rębni zupełnej ograniczono do minimum, planuje się ją jedynie na najuboższych siedliskach. Unikanie stosowania rębni zupełnych powstrzymuje jednocześnie ubożenie gatunkowe drzewostanów. Gospodarka leśna na omawianym terenie nie przyczyni się również do eutrofizacji siedlisk, nie projektuje się nawożenia ani żadnych czynności agrotechnicznych.

1166 (Triturus cristatus) Traszka grzebieniasta

1032 (Unio crassus) Skójka gruboskorupowa

Zagrożenie, dla pozostałych gatunków (wodnych, łąkowych) oraz siedlisk powodowane gospodarką leśną, prowadzoną na podstawie projektowanego UPUL, są wykluczone z uwagi na bardzo ograniczony wpływ planowanych prac, wykluczający skażenie środowiska wodnego, czy przyległych terenów rolniczych. Dodatkowo W UPUL istnieją zapisy zalecające tworzenie stref ekotonowych na styku ekosystemów. Zwiększy to zasięg siedlisk gatunków zasiedlających tereny krzewiaste czy gatunków okrajkowych.

PLB140002 Dolina Liwca

Gatunki wymienione w Standardowym formularzu danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca są podobne do gatunków chronionych w ramach obszaru Dolina Dolnego Bugu. Plany zadań ochronnych dla obydwu obszarów identyfikują w podobny sposób istniejące i potencjalne zagrożenia dla poszczególnych chronionych gatunków. W związku z tym poniżej wymieniono tylko gatunki chronione jedynie na terenie Doliny Liwca i opisano tylko te gatunki, które są powiązane bezpośrednio lub pośrednio z terenami leśnymi.

Perkoz dwuczuby(*Podiceps cristatus*) - A005

Perkoz rdzawoszyi(*Podiceps grisegena*) – A006

Perkoz zausznik(*Podiceps nigricolis*) – A008

Łabędź niemy(*Cygnus olor*) – A036

Gęś zbożowa(*Anser fabalis*) – A039

Gęś gęgawa(*Anser anser*) – A043

Cyraneczka(*Anas crecca*) – A052

Czajka(*Vanellus vanellus*) – A142

Mewa śmieszka(*Larus ridibundus*) – A179

Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*) – A196

Rybitwa białowąsa (*Chlidonias leucopterus*) – A198

Remiz(*Remiz pendulinus*) – A336 – może być powiązany z lasem. Siedliska stanowią zadrzewienia, kępy i pasy drzew nad rzekami, stawami i jeziorami, w tym skraje siedlisk leśnych - olsów i łęgów. Gniazda zwisające z gałęzi drzew, lęgi w kwietniu – maju. Według **PZO** zagrożeniem dla gatunku są inne rodzaje praktyk leśnych oraz melioracje i osuszanie terenu. Dwa ostatnie zagrożenie są poza wpływem UPUL. W rozumieniu gospodarki leśnej zagrożeniem dla gatunku jest prowadzenie prac leśnych w okresie łęgowym gatunku, szczególnie na obrzeżach drzewostanów. Zaleca się przeprowadzanie prac leśnych w miesiącach zimowych, poza okresem łęgowym gatunku. dodatkowo zalecanie tworzenia stref ekotonowych przyczyni się do eliminacji opisanych zagrożeń i dodatkowo powiększy obszary atrakcyjne do zakładania łęgów. Stosując się do wyżej wymienionych zaleceń można ocenić wpływ UPUL na gatunek jako potencjalnie pozytywny.

Dziwonia (*Carpodacus erythrinus*) – A371 - częściowo związany z lasem. Siedliska stanowią bujne zarośla, zadrzewienia, kępy i pasy drzew na terenach podmokłych, obrzeża olsów i łęgów. Gniazda w gęstych krzewach, lęgi w czerwcu. Według **PZO** zagrożeniem dla gatunku są inne rodzaje praktyk leśnych oraz zmiany stosunków wodnych. Ostatnie zagrożenie jest poza wpływem UPUL. W rozumieniu gospodarki leśnej zagrożeniem dla gatunku jest prowadzenie prac leśnych w okresie łęgowym gatunku, szczególnie na obrzeżach

drzewostanów. Zaleca się przeprowadzanie prac leśnych w miesiącach zimowych, poza okresem lęgowym gatunku. dodatkowo zalecanie tworzenia stref ekotonowych przyczyni się do eliminacji opisanych zagrożeń i dodatkowo powiększy obszary atrakcyjne do zakładania lęgów. Stosując się do wyżej wymienionych zaleceń można ocenić wpływ UPUL na gatunek jako potencjalnie pozytywny.

PLH140032 Ostoja Nadliwiecka

Obszar Natura 2000 Ostoja Nadliwiecka sięga jedynie od zachodu na skraj miejscowości Klimy, obejmując tu swoim zasięgiem jedynie kompleks łąkowo-pastwiskowy na terenie wsi. Najbliższe tereny leśne ujęte w UPUL znajdują się w odległości około dwu kilometrów. Odległość do chronionego obszaru i charakter działań projektowanych do wykonania na terenie lasów objętych planem wykluczają oddziaływanie na siedliska i gatunki chronione w ramach obszaru.

3.4.4(Tabela 6) Potencjalny wpływ realizacji dokumentu na gatunki, które w Planie zadań ochronnych zidentyfikowano jako przedmioty ochrony, wg różnego typu oddziaływań.

Lp.	Przedmiot ochrony		Przewidywane oddziaływanie realizacji UPUL									ocena całościowa
	kod i nazwa przedmiotu ochrony	ocena ogólna znaczenia obszaru wg SDF	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	
Dolina Dolnego Bugu, Dolina Liwca												
1	Bocian czarny(<i>Ciconia nigra</i>) – A030	C	0	+	0	0	0	0	+	0	0	wpływ obojętny
2	Bocian biały(<i>Ciconia ciconia</i>) – A031	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
3	Gęś gęgawa(<i>Anser anser</i>) - A043	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
4	Cyraneczka(<i>Anas crecca</i>) - A052	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
5	Cyranka (<i>Anas querquedula</i>) – A055	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
6	Plaskonos(<i>Anas clypeata</i>) – A056	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
7	Gadożer(<i>Circaetus gallicus</i>) – A080	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
8	Blotniak stawowy(<i>Circus aeruginosus</i>) – A081	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
9	Blotniak łąkowy(<i>Circus pygargus</i>) – A084	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania

10	Wodnik (<i>Rallus aquaticus</i>) – A118	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
11	Kropiatka(<i>Porzana porzana</i>) – A119	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
12	Zielonka(<i>Porzana parva</i>) – A120	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
13	Derkacz(<i>Crex crex</i>) – A122	C	0	0	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
14	Żuraw zwyczajny(<i>Grus grus</i>) - A127	C	0	0	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
15	Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>) – A136	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
16	Sieweczka obrożna (<i>Charadrius hiaticula</i>) – A137	A	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
17	Siewka złota (<i>Pluvialis apricaria</i>) - A140	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
18	Czajka(<i>Vanellus vanellus</i>) - A142	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
19	Kszyk(<i>Gallinago gallinago</i>) – A153	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
20	Ryzyk(<i>Limosa limosa</i>) – A156	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
21	Kulik wielki(<i>Numenius arquata</i>) – A160	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
22	Krwawodziób (<i>Tringa totanus</i>) – A162	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
23	Brodziec piskliwy (<i>Actitis hypoleucos</i>) – A168	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
24	Rybitwa rzeczna(<i>Sterna hirundo</i>) – A193	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
25	Rybitwa białoczelna (<i>Sterna albifrons</i>) – A195	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
26	Rybitwa białowąsa (<i>Chlidonias hybridus</i>) - A196	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
27	Rybitwa czarna(<i>Chlidonias niger</i>) – A197	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
28	Zimorodek(<i>Alcedo atthis</i>) – A229	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania

29	Podróżniczek (<i>Luscinia svecica</i>) – A272	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
30	Remiz (<i>Remiz pendulinus</i>) - A336	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
31	Dziwonia (<i>Carpodacus erythrinus</i>) - A371	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny

(x) - brak możliwości oddziaływania - rodzaj projektowanego przedsięwzięcia i wzajemne położenie (odległość od obszarów chronionych) wykluczają możliwość oddziaływania, (0) - brak istotnego wpływu, oddziaływanie obojętne, (-) - potencjalne oddziaływanie negatywne, (+) – potencjalne oddziaływanie pozytywne.

3.4.4 (Tabela7) Potencjalny wpływ realizacji dokumentu na siedliska i gatunki, które w Planie zadań ochronnych zidentyfikowano jako przedmioty ochrony, wg różnego typu oddziaływań.

Lp.	Przedmiot ochrony		Przewidywane oddziaływanie realizacji UPUL										ocena całościowa
	kod i nazwa przedmiotu ochrony	ocena ogólna znaczenia obszaru wg SDF	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe		
Ostoja Nadbużańska													
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	A	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	A	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
3	3270 Zalewane muliste brzegi rzek	A	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
4	4030 Suche wrzosowiska	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
5	6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
6	6210 Murawy kserotermiczne	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
7	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
8	6430 Ziółorośla górskie i ziółorośla nadrzeczne	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
9	6440 Łąki selernicowe	A	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	
10	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania	

11	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	0	+	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
12	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
13	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
14	91I0 Ciepłolubne dąbrowy	C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
14	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy	C	0	+	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
15	1617 (Angelica palustris) Starodub łąkowy	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
16	1130 (Aspius aspius) Boleń	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
17	1188 (Bombina bombina) Kumak nizinny	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
18	1337 (Castor fiber) Bóbr europejski	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
19	1149 (Cobitis taenia) Koza	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
20	4030 (Colias myrmidone) Szlaczkoń szafaniec	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
21	1163 (Cottus gobio) Głowacz białopletwy	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
22	1083 (Lucanus cervus) Jelonek rogacz	B	0	+	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
23	1355 (Lutra lutra) Wydra	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
24	1060 (Lycaena dispar) Czerwończyk nieparek	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	wpływ obojętny
25	1145 (Misgurnus fossilis) Piskorz	B	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
26	1084 (Osmoderma eremita) Pachnica dębowa	C	0	0	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
27	1477 (Pulsatilla patens) Sasanka otwarta	C	0	0	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
29	1146 (Sabanejewia aurata) Koza złotawa	A	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania

30	1437 (Thesium ebracteatum) Leniec bezpodkwiatkowy	C	0	0	+	0	0	0	+	0	0	wpływ pozytywny
31	1166 (Triturus cristatus) Traszka grzebieniasta	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania
32	1032 (Unio crassus) Skójka gruboskorupowa	C	x	x	x	x	x	x	x	x	x	brak oddziaływania

3.4.5 Wpływ realizacji UPUL na integralność obszarów Natura 2000

UPUL nie zakłada działań mogących niekorzystnie wpływać na integralność obszarów Natura 2000. Oznacza to, iż nie jest przez nie zagrożone zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk funkcjonujących w Obszarach, których ochrona była celem ich założenia. Celem ochrony jest samoistne istnienie Obszaru w konkretnym, zakładanym kształcie, z ewentualną minimalną ingerencją człowieka. Należy stwierdzić, że realizacja zapisów UPUL nie wpłynie w żaden sposób negatywnie na integralność obszarów Natura 2000, nie ingerując w niepożądany sposób w ich istnienie i funkcjonowanie.

W północnej części gminy Platerów i północno – wschodniej części gminy Sarnaki, wzdłuż rzeki Bug przebiega korytarz ekologiczny. Jednym z czynników zagrażającym prawidłowemu funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych są tereny bezleśne. W omawianym projekcie UPUL nie przewiduje się wylesiania gruntów, projekt nie zawiera również jakichkolwiek zapisów na temat innego przeznaczenia gruntów niż leśne. Oddzielnym problemem, nie dotyczącym zakresu UPUL, jest rozproszona zabudowa na terenie korytarza oraz masowa zabudowa rekreacyjna.

4. Wpływ realizacji UPUL na inne formy ochrony, położone poza terenami objętymi opracowaniem

Realizacja UPUL nie będzie miała negatywnego wpływu na pozostałe obszarowe formy ochrony zlokalizowane na omawianym terenie nie będzie miała tym samym wpływu na funkcjonowanie i istnienie ustanowionych dla nich celów ochrony. Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych mają własne Plany Urządzania Lasu, UPUL nie mają wpływu na działania tam podejmowane, toteż bieżące opracowanie w żaden sposób nie będzie w nie (tereny) ingerować. Dotyczące konkretnych wydzieleń taksacyjnych zalecenia gospodarcze projektowane w UPUL nie będą miały żadnego, również dalekosiężnego czy długofalowego wpływu na pozostałe istotne przyrodniczo formy obszarowe ochrony przyrody.

5. Zagrożenia powodowane gospodarką leśną (w tryb. art. 52a Ustawy...)

Zgodnie z art. 52a, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „o ochronie przyrody”, gospodarka leśna nie narusza zakazów wymienionych w art. 52, ust.1, pkt 1-3, 7, 8, 12 i 13 w/w ustawy jeśli jest prowadzona na podstawie planów, które poddane zostały strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko lub jest prowadzona na podstawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Sporządzona prognoza wpływu realizacji dokumentu na środowisko w pkt 3.2., ppkt I i II wymienia i opisuje występujące na obszarze chronione gatunki, omawia wpływ planowanej gospodarki i proponuje jej ograniczenia lub zmianę rodzaju zabiegu gospodarczego. Opisane zostały wszystkie gatunki objęte ochroną i występujące na obszarze, w stosunku do gatunków nie związanych z lasem stwierdza się brak związku gospodarki leśnej z funkcjonowaniem tych gatunków w środowisku. Przy omawianiu gatunków leśnych i związanych z lasem proponuje się optymalne terminy wykonywania zadań gospodarczych co wiąże się z ochroną m.in. składanych jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych, ogranicza się prace mechaniczne na rzecz ręcznych - punktowych czynności, w koniecznych przypadkach odstępuje się od planowania zabiegów gospodarczych celem ochrony siedlisk.

Gospodarka leśna na omawianym obszarze nadzorowana jest poprzez wykwalifikowaną służbę leśną, na podstawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. Wykluczone są zatem działania zmierzające do świadomego i celowego zabijania, okaleczania, chwytania, niszczenia gniazd, jaj i innych form rozwojowych, niszczenia ostoi i miejsc rozrodu, niszczenia mrowisk, nor, lęgówisk, żeremi i innych schronisk, umyślnego płoszenia i niepokojenia.

6. Działania zapobiegające wystąpieniu znaczących oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji zapisów zawartych w UPUL

Ze względu specyfikę Obszaru zaleca się wykonywanie prac związanych z użytkowaniem lasu w miesiącach październik - luty.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 884) zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których dany obszar został wyznaczony oraz pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami Natura 2000.

Zgodnie z art. 14b ust. 3 ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 567) gospodarka leśna wykonywana zgodnie z wymogami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej nie narusza przepisów w szczególności art.51 i art.52 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Rozporządzenie Ministra Klimatu Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 672) określa kodeks dobrych praktyk w leśnictwie.

Na podstawie w/w rozporządzenia dla całości lasów zaleca się:

- 1) przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym albo na działce ewidencyjnej, na terenie których planowane są te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania;
- 2) przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej tymczasowo oznakowuje się stanowiska, na których gatunki chronione występują, miejsca istotne dla gatunków chronionych, które należy zachować, lub w inny sposób zapewnia się znajomość tych stanowisk i miejsc przez wykonawcę prac;
- 3) w przypadku ujawnienia występowania stanowisk gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania w trakcie prac, pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio, w tym w razie potrzeby niezwłocznie modyfikuje się sposób wykonywania prac, oraz w razie potrzeby stosuje się odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące wyrządzone szkody;
- 4) na brzegach zbiorników wodnych i cieków, w odległości 10 metrów od linii brzegowej, należy pozostawiać: zwalone pnie drzew, podszyt, duże kamienie w celu ułatwienia zwierzętom dostępu do wody oraz migracji zwierząt;
- 5) w okresie lęgowym ptaków nie wycina się drzew, na których zostały zidentyfikowane zasiedlone gniazda;
- 6) drzewa dziuplaste pozostawia się do ich naturalnego rozpadu;
- 7) martwe drzewa pozostawia się w celu zapewnienia ciągłości występowania martwego drewna, przy czym jego ilość nie może w szczególności stwarzać zagrożenia pożarowego lub ryzyka wystąpienia szkodliwych czynników biotycznych;
- 8) enklawy śródleśne, w tym polany i łąki, na których stwierdzono stanowiska gatunków chronionych związanych z terenami otwartymi, należy utrzymywać w niepogorszonej formie poprzez usuwanie, w razie potrzeby, drzew i krzewów oraz koszenie z usuwaniem biomasy;

9) w stanie naturalnym lub, w przypadkach szczególnych, zbliżonym do naturalnego pozostawia się śródleśne zbiorniki i ciekі wodne;

10) koryt cieków nie wykorzystuje się do zrywki drewna;

11) na etapie planowania i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej należy uwzględniać potrzebę zachowania zróżnicowania faz rozwojowych drzewostanów na poziomie krajobrazowym;

12) zaleca się zapewnienie udziału w drzewostanach drzew gatunków wczesnosukcesyjnych, w szczególności brzozy, osiki, wierzby iwy. Udział wymienionych gatunków większy niż 10% uzależniony jest od decyzji właściciela lasu, uwzględniającej kryteria przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne;

13) wykonując odnowienia i zalesienia, należy uwzględniać: a) regionalne uwarunkowania przyrodnicze, b) warunki siedliskowe i stan środowiska przyrodniczego;

14) przed wykonaniem cięć związanych z generacyjną wymianą lasu należy wybrać rodzaj cięć odpowiedni do planowanego sposobu odnowienia: naturalnego albo sztucznego;

15) odnowienie naturalne należy stosować wszędzie tam, gdzie drzewostan macierzysty, z którego ma powstać samosiew, jest pełnowartościowy i składa się z gatunków, które pożądane są w tym samym miejscu, warunki siedliskowe umożliwiają uzyskanie odnowienia naturalnego, a odnowienie to gwarantuje pokrycie powierzchni uprawy powyżej 50% oraz stabilność drzewostanu;

16) w drzewostanach dojrzałych do odnowienia, użytkowanych cięciami zupełnymi o powierzchni powyżej 1 ha, pozostawia się kępy starodrzewia do naturalnego obumarcia, zajmujące nie więcej niż 5% powierzchni zrębu;

17) nie stosuje się cięć zupełnych bezpośrednio przy źródłach, rzekach, jeziorach, torfowiskach i źródłiskach, a także w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego; w miejscach tych zaleca się pozostawianie naturalnych stref ekotonowych lub ich tworzenie, w szczególności poprzez sadzenie krzewów, w razie ich braku, oraz ich pielęgnowanie;

18) wszędzie tam, gdzie wymagają tego środki techniczne planowane do zastosowania przy pracach pielęgnacyjnych, a także pozyskaniu i zrywce drewna, w drzewostanach wyznacza się szlaki operacyjne w postaci pasów powierzchni leśnej pozbawionej drzew i krzewów, których szerokość i rozmieszczenie umożliwiają prowadzenie prac z zakresu pielęgnowania lasu, pozyskania i zrywki drewna.

Zasady Hodowli Lasu stanowiące załącznik do Zarządzenia nr 108 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2023 r. zabraniają zakładania zrębów zupełnych m.in. wzdłuż dróg publicznych. W przypadku zaprojektowanej rębni zupełnej na powierzchni pododdziału położonego przy drodze publicznej zaleca się **pozostawienie pasa drzewostanu o szerokości 30-40 m** wzdłuż drogi.

Przy przestrzeganiu wprowadzonych zaleceń wpływ realizacji UPUL na gatunki i ich siedliska, chronione w ramach Obszaru Natura 2000, będzie pozbawiony negatywnych oddziaływań.

7. Rozwiązania alternatywne, ewentualne oddziaływania transgraniczne oraz potencjalne skutki braku realizacji zapisów zawartych w UPUL

7.1 Rozwiązania alternatywne

Opracowanie UPUL to proces, w którym spośród różnych dopuszczalnych prawnie rozwiązań wybierane są optymalne, takie dzięki którym możemy zrealizować różne, pozornie sprzeczne, potrzeby społeczne, gospodarcze i środowiskowe. Wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasu reguluje Ustawa „o lasach” (Dz.U. 2022, poz.672) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji lasu.(Dz.U. 2012 nr 0, poz. 1302) Wymienione regulacje prawne określają jednoznacznie zawartość opracowań zarówno pod kątem treści jak i szczegółowości, określają również wszelkie konieczne i dopuszczalne zalecenia dotyczące planowanej gospodarki leśnej. Określenie rodzaju i opis siedliska, składów gatunkowych, zapasu drzewostanów oraz wszelkich parametrów taksacyjnych opiera się o wytyczne instrukcji urządzeniowej. Wszystkie powyższe ustalenia, łącznie z uwzględnionymi na etapie prac przygotowawczych lokalizacjami chronionych elementów i obszarów środowiska naturalnego, są zobrazowaniem aktualnego stanu prawnego i przyrodniczego opracowywanych lasów. Właściwe planowanie, oparte i wynikające z powyższych uwarunkowań, sprowadza się do określenia zadań gospodarczych, a w szczególności ustalenia ich zakresu i rozmiarów powierzchniowych i ilościowych. Na tym etapie rozpatrywany jest głównie potencjalny wpływ realizacji planu na środowisko naturalne, rozwiązania alternatywne rozpatrywane są pod kątem stopnia ingerencji w środowisko przez konkretne zabiegi gospodarcze. Na terenach lasów prywatnych położonych w obszarach chronionych do rozwiązań alternatywnych jakie najczęściej stosowano należą: odstępstwa od planowania rębni, pomimo zaistnienia warunków do ich stosowania i zastępowanie ich projektowanymi trzebieżami. Rozmiar cięć w ramach trzebieży planowany pod kątem wpływu na chronione elementy środowiska, bez uwzględniania czynników ekonomicznych. Dobór sposobów odnawiania drzewostanów, w tym gatunków docelowych dostosowywanych do modelu siedlisk naturalnych. W szczególnych przypadkach ograniczenie gospodarki leśnej i sprowadzenie jej do wykonywania jedynie cięć sanitarnych zamiast planowania standardowych trzebieży czy rębni. Wykonawca planu decyduje o jego kształcie do momentu ukończenia jego projektu i przedłożenia do publicznego wglądu, umożliwiając realizację Ustawowego wymogu konsultacji społecznych, na etapie których mogą być wprowadzane inne rozwiązania niż proponowane. Zgodnie z cytowaną Ustawą projekt planu musi zostać zaopiniowany przez Instytucje Państwowe – Nadleśnictwo, RDOŚ, Park Narodowy (w przypadku otuliny), Wojewódzki Inspektor Sanitarny. Każda z wymienionych instytucji ma możliwość wpływania na końcowe opracowanie UPUL, które aby stać się obowiązującym dokumentem musi zostać zaakceptowane i zatwierdzone przez Starostę. Podsumowując – Kolejne etapy sporządzania uproszczonego planu urządzenia lasu, w szczególności dokładna analiza stanu środowiska, uwarunkowań prawnych i przyrodniczych, proces konsultacji społecznych i opiniowanie projektu przez szereg instytucji składa się na wypracowanie rozwiązań optymalnych lub do nich zbliżonych, możliwych do realizacji.

7.2 Ewentualne oddziaływania transgraniczne w trakcie realizacji UPUL

Ze względu na charakter prac wykonywanych w trakcie realizacji UPUL, a więc przede wszystkim lokalny charakter prac o bardzo małym zasięgu wyklucza się możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań transgranicznych.

7.3 Potencjalne skutki braku realizacji UPUL

Gospodarka leśna prowadzona na terenach nie stanowiących własności Skarbu Państwa opiera się na realizacji zapisów UPUL, tak więc każdy właściciel zobowiązany jest do stosowania się do jego postanowień. Ma to na celu korzystanie z zasobów leśnych w oparciu o zrównoważoną gospodarkę leśną. Odstąpienie od realizacji postanowień UPUL byłoby często jednoznaczne z zaburzeniem cyklu produkcyjnego, a więc zbalansowanych wartości pozyskania i odnowienia. Miałoby to negatywny wpływ na wszelkie podmioty

korzystające z zasobów leśnych, a więc np. związane bezpośrednio z leśnictwem, przemysłem drzewnym czy też korzystające pośrednio z naturalnych zasobów lasu, a więc całe społeczeństwo. Porzucenie realizacji zapisów UPUL skutkowałoby również niekorzystnymi zmianami w gospodarce leśnej postrzeganej pod kątem ekologii (zrównoważone gospodarowanie zasobami), zwiększeniem zagrożenia pożarowego, czy też pogorszeniem stanu sanitarnego i zdrowotnego drzewostanów przez niekontrolowany wpływ czynników biotycznych w tym antropopresji.

8. Monitorowanie skutków realizacji dokumentu

Organem prowadzącym planowanie i realizację gospodarki w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa jest starosta powiatu, w tym przypadku Starosta Powiatu Łosickiego, stąd zgodnie z art. 55, p.5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jest zobowiązany do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

W ramach monitoringu wpływu realizacji dokumentu na środowisko proponuje się przeprowadzenie stosownych analiz po 5-ciu i po 10-ciu latach.

Analizy należy prowadzić w oparciu o następujące parametry:

- współczynnik realizacji etatu cięć rębnych, zarówno w aspekcie pozyskanej masy jak i etatu powierzchniowego.

- współczynnik realizacji etatu cięć przedrębnych, do pozycji „wykonanie” należy wliczać szacunkową wielkość pozyskania drewna poza prowadzoną sprawozdawczością, czyli pozyskanie nielegalne.

- istotne zmiany w składzie gatunkowym runa i warstwy podszytowej, dotyczy to powinno szczególnie gatunków wskaźnikowych, wskazujących na potencjalne zmiany trofi siedlisk oraz zmian w bilansie wodnym.

- ekspansja gatunków obcych, dotyczy to w szczególności otoczenia i samych siedlisk chronionych, szczególnie podatnych na ekspansję, która często rzutuje na ocenę stanu ich zachowania.

Analiza poszczególnych parametrów dostarczy niezbędnych informacji, pozwalających na formułowanie właściwych wniosków i podejmowanie stosownych działań urzędowych.

Proponowana analiza prowadzona po okresach 5-cio letnich nie zwalnia od bieżącej kontroli prowadzonej w ramach realizacji UPUL, każdorazowe przekraczanie dopuszczalnych norm ilościowych i jakościowych w środowisku, powinno być zgodnie z obowiązującym prawem ograniczane, a jego skutki zneutralizowane.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu uproszczonego planu urządzenia lasu (UPUL) dla obrębów ewidencyjnych położonych na terenie gmin Olszanka i Sarnaki w powiecie łosickim, na terenie województwa mazowieckiego. Prognoza sporządzona została w celu określenia wpływu realizacji zapisów zawartych w UPUL na elementy środowiska naturalnego. Począwszy od wpływu w szerokim kontekście takim jak wpływ na wodę, powietrze czy klimat, przez powierzchniowe formy ochrony przyrody, tu siedliska będące przedmiotem ochrony, aż do wpływu na funkcjonowanie konkretnych gatunków chronionych roślin i zwierząt. Analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony opisuje warunki przyrodniczo-środowiskowe na terenie lasów, ich stan i zagrożenia oraz potencjalne zmiany w przypadku

braku realizacji uproszczonego planu urządzenia lasu. Pierwsza część opracowania poświęcona jest przedstawieniu ogólnej charakterystyki obszaru, na którym zlokalizowane są opracowane wsie. Kolejna część to przedstawienie funkcjonujących na opracowywanym terenie form ochrony przyrody, charakterystyka lasów własności prywatnej na terenie wsi oraz krótkie przedstawienie potencjalnych zagrożeń dla ekosystemów leśnych. Następnie przechodzimy do części opracowania zawierającą ocenę przewidywanego wpływu realizacji UPUL na istniejące formy ochrony przyrody. Końcowa część prognozy to rozważania na temat rozwiązań alternatywnych do ujętych w UPUL oraz nakreślenie potencjalnych skutków braku przeprowadzenia UPUL na terenie w/w miejscowości. Analiza będąca główną częścią opracowania nie wykazała negatywnego wpływu realizacji UPUL na funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego na opracowywanym terenie, potwierdzając zarazem zasadność podjętych dotychczas środków ochrony. UPUL są oparciem dla funkcjonowania wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, będącej podstawą zachowania różnorodności siedlisk i gatunków występujących na obszarach leśnych. Łączne oddziaływanie uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko przyrodnicze oraz na obszary Natura 2000, określone w bliższej i dalszej perspektywie czasu ocenione zostało, jako neutralne, a niekiedy pozytywne. Rodzaj i charakter zabiegów gospodarczych wynikających z uproszczonego planu urządzenia lasu nie wpływa negatywnie ani na środowisko, ani na integralność obszarów Natura 2000. Realizacja uproszczonego planu nie zaburzy czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary Natura 2000.

10. Wykaz skrótów i symboli

GTD – Gospodarczy Typ Drzewostanu	POP – Program Ochrony Przyrody
GUS – Główny Urząd Statystyczny	RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
NTG – Narada Techniczno Gospodarcza	RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
OSO – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków	SOO – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk
OZW – Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty	
Bśw – bór świeży	LMśw – las mieszany świeży
Bb – bór bagienny	LMw – las mieszany wilgotny
BMb – bór mieszany bagienny	Lśw – las świeży
BMśw – bór mieszany świeży	Lw – las wilgotny
BMw – bór mieszany wilgotny	Ol – ols
Bw – bór wilgotny	OlJ – ols jesionowy
LMb – las mieszany bagienny	
I kl. w. – pierwsza klasa wieku	VI kl. w. – szósta klasa wieku

II kl. w. – druga klasa wieku III kl. w. – trzecia klasa wieku IV kl. w. – czwarta klasa wieku V kl. w. – piąta klasa wieku	VII kl. w. – siódma klasa wieku VIII kl. w. – ósma klasa wieku KDO – klasa do odnowienia KO – klasa odnowienia
Ak – robinia akacjowa Bk – buk Brz – brzoza Brzo – brzoza omszona Czm – czeremcha pospolita Czr – czereśnia pospolita Dbb – dąb bezszypułkowy Dbc – dąb czerwony Dbs – dąb szypułkowy Dg – dagleżja Gb – grab Jd – jodła Js – jesion	Jw – klon jawor Kl – klon pospolity Ksz – kasztanowiec Lp – lipa Md – modrzew Ol – olcha Olsz – olsza szara So – sosna pospolita Soc – sosna czarna Św – świerk Tp – topola Wz – wiąz

11. Literatura

-www.gdos.gov.pl, metadane obszarów Natura 2000, Standardowe Formularze Danych dla obszarów chronionych;

-www.gdos.gov.pl, Plany zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000;

-Chylarecki P. , Sikora A. , Cenian Z. (red.) 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Warszawa;

-Gromadzki M., 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. Warszawa;

-Hebrich J. (red.) 2004. Lasy i bory. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. Warszawa;

-Kondracki J. 1994. Geografia Polski, Mezoneiony fizyczno-geograficzne. PWN. Warszawa;

-Kruszewicz A. G. 2009. Ptaki Polski. Oficyna Wydawnicza MULTICO. Warszawa;

-Matuszkiewicz J. M. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo PWN. Warszawa;

- Matuszkiewicz J. M. (red.) 2007. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. PAN. Warszawa;
- Pawlaczyk P. 2008. Natura 2000. Niezbędnik leśnika. Wydawnictwo Klubu Przyrodników. Świebodzin;
- Rykowski K. (red.) 1997. Ochrona leśnej różnorodności ekologicznej. IBL. Warszawa;
- Instrukcja Urządzania Lasu. 2003. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych. Warszawa;
- Zasady Hodowli Lasu. 2012. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych. Warszawa.

Opracował: Dariusz Chromiec

Załącznik:

- 1) Oświadczenia w trybie Art. 51, ust.2, pkt 1 Ustawy

Łosice, 25.09.2025 r.

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam warunki określone w Art. 74a, ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dariusz Chromiec

